

การบริหารความเสี่ยง
สหกรณ์อ้อมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด
ปี 2566

คำนำ

สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กที่มีขนาดสินทรัพย์น้อยกว่าห้าพันล้านบาท จึงไม่เข้าข่ายที่จะตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ตามกฎกระทรวงเรื่องการดำเนินงานและกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.2564 ข้อ 6 ให้คณะกรรมการของสหกรณ์ขนาดใหญ่แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ และรับผิดชอบการดำเนินการเฉพาะด้าน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์นั้น แต่สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด ให้มีความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างมาก จึงได้กำหนดไว้ในข้อบังคับฯ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ดำเนินการวิเคราะห์ หาแนวทางป้องกัน และแผนแก้ไขความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ในการนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด จึงขอขอบคุณคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ กำหนดแนวทางป้องกัน รวมทั้งได้ทำแผนแก้ไขความเสี่ยง จนเสร็จสิ้นและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ 39 แล้ว ตลอดจนการจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่มมอบไว้กับสหกรณ์ฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางการติดตาม กำกับ ดูแล ในการดำเนินงานต่อไป.

นายสุวัฒน์ ปัญจทุม

ประธานกรรมการ

สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด

15 สิงหาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
1 คำนำ	ก
2 สารบัญ	ข
3 การบริหารความเสี่ยง	1
4 นโยบายบริหารความเสี่ยง สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด	5
5 หลักธรรมาภิบาลการบริหารความเสี่ยง สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด	6
6 ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ	7
6.1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ	7
6.2. แนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านสินเชื่อ	15
7 ความเสี่ยงด้านการลงทุน	17
7.1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการลงทุน	17
7.2. แนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านการลงทุน	21
7.3. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมธุรกิจประกันชีวิตในสหกรณ์	22
8 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	24
8.1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	24
8.2. แนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	31
9 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	33
9.1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	36
9.2. แผนแก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	50
10 ระดับความเสี่ยง	51
11 สรุปการบริหารความเสี่ยง	52
12 ภาคผนวก	
12.1. รายชื่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด	55
12.2. รายชื่อคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง	56
12.3. รายชื่อฝ่ายจัดการ หรือปฏิบัติการ	56

การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงสามารถสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายการบริหารจัดการ และการกำกับดูแลกิจการของแต่ละองค์กร การบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด มีนโยบายการบริหารจัดการ และการกำกับดูแลกิจการที่ดี ให้ครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมของสหกรณ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในการกำหนดกรอบบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงาน บุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

สหกรณ์กำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง ให้มีความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงได้อย่างชัดเจน และเหมาะสม

3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

การรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับสหกรณ์ ทั้งในส่วนของปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอก เช่น นโยบายบริหารงาน บุคลากร การปฏิบัติงาน การเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ กฎหมาย ระบบบัญชี ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์ และสถานการณ์นั้น เพื่อให้ผู้บริหารสามารถ พิจารณา กำหนดแนวทาง และนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงเป็นการจำแนก และพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่ โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดยสามารถประเมินความเสี่ยงได้ทั้งจากปัจจัยความเสี่ยงภายนอก และปัจจัยความเสี่ยงภายในสหกรณ์

5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

เป็นการดำเนินการหลังจากที่สามารถบ่งชี้ความเสี่ยงของสหกรณ์ และประเมินความสำคัญของความเสี่ยงแล้ว โดยจะต้องนำความเสี่ยงไปดำเนินการตอบสนองด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อลดความสูญเสีย หรือโอกาสที่จะเกิดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่สหกรณ์ยอมรับได้

6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

การกำหนดกิจกรรม และการปฏิบัติต่าง ๆ ที่กระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร เช่น การกำหนดกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรภายในสหกรณ์ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

7. สารสนเทศ และการสื่อสาร (Information and Communication)

การมีระบบสารสนเทศ และการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามกรอบ และขั้นตอนการปฏิบัติที่สหกรณ์กำหนด

8. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

การติดตามผลเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการว่ามีความเหมาะสม และสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีกรอบและแนวทางในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรในสหกรณ์ สามารถบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับสหกรณ์ได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการ/ฝ่ายจัดการ เข้าใจหลักการ กระบวนการ ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง และมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับ การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
3. เพื่อให้ฝ่ายจัดการมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง นำไปสู่การลดโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับสหกรณ์

คำจำกัดความ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย(ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสหกรณ์ ทั้งในด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ ด้านเทคโนโลยี และด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ(Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด(Likelihood) ของเหตุการณ์ ลักษณะของความเสี่ยง ความเสี่ยงนั้นสามารถมองแยกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง
2. เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือนโยบาย
3. ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของเสียหายที่น่าจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้น จะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์ และกำหนด มาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด(Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

1. โอกาสที่จะเกิด หมายถึง (Likelihood) หมายถึง ความถี่ หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยง
2. ผลกระทบ(Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง
3. ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน โอกาส และผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำและต่ำมาก

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง อยู่ในระดับที่สหกรณ์ยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยง อาจแบ่งโดยสรุปได้เป็น 4 แนวทางหลัก ดังนี้

1. การยอมรับ (Take, Accept) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่จนถึงปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับที่ไม่รุนแรง และไม่คุ้มค่าที่จะ ดำเนินการใด ๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้ และไม่ดำเนินการใด ๆ
2. การลด (Reduction) หมายถึง เป็นการปรับปรุงระบบ การทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่สหกรณ์ยอมรับได้
3. การยกเลิก (Terminate) หรือ หลีกเลี่ยง(Avoid) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นไม่สามารถยอมรับได้ และต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขของการดำเนินงาน เช่น การหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมลง
4. การโอนย้าย (Transfer) หรือแบ่ง(Share) หมายถึง การโอนย้ายหรือแบ่งความเสี่ยงไปให้ผู้อื่นช่วย รับผิดชอบ เช่น การจ้างบุคคลภายนอกมาดำเนินการแทน การทำประกันภัย เป็นต้น
5. การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ 4 ประเภท คือ
 - 1) การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว

2) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว

3) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิด ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4) การควบคุมเพื่อแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด ที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด กำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
2. วิเคราะห์ และระบุความเสี่ยงของสหกรณ์ด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่
 - 2.1. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ
 - 2.2. ความเสี่ยงด้านการลงทุน
 - 2.3. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
 - 2.4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน
3. การประเมิน โอกาส และผลกระทบของความเสี่ยง
4. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และดำเนินการตามแผน
5. ประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และรายงานต่อคณะกรรมการ และที่ประชุมใหญ่
6. การติดตาม ทบทวน และปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง

นโยบายบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy)

สภรณ์อ้อมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ 39 จึงกำหนดนโยบายในการกำกับดูแลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงของสภรณ์ฯ ลดลงหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ดังนี้

1. มุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และนโยบาย รวมทั้งชื่อเสียงและภาพลักษณ์ ของสภรณ์
2. จัดการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ให้กรรมการ เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารความเสี่ยง ตามแผนงานโครงการที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ
3. ส่งเสริมให้กรรมการ เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้อง ได้รับรู้และป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงอย่างยั่งยืน
4. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก อย่างต่อเนื่อง
5. ให้มีการรายงานความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อ ให้คณะกรรมการดำเนินการ เพื่อรับทราบและหาแนวทางบริหารจัดการอย่างทันทั่วถึง
6. ส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่นำไปสู่การสร้างมูลค่า เพื่อการพัฒนาต่อ ยอดผลิตภัณฑ์ และหรือการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่

สภรณ์อ้อมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด

1 มีนาคม 2566

หลักธรรมาภิบาลการบริหารความเสี่ยง สภานโยบายสุขภาพแห่งชาติ

สภานโยบายสุขภาพแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินงาน อาจส่งผลกระทบต่อด้านต่าง ๆ กับสภานโยบาย และสมาชิก ดังนั้น จึงกำหนดหลักธรรมาภิบาลการบริหารความเสี่ยง เป็นหลักในการกำกับ ดูแล เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สภานโยบาย และสมาชิก โดยมีองค์ประกอบ 9 หลัก ดังนี้

1. หลักประสิทธิผล : ต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิก ปฏิบัติหน้าที่ ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและตอบสนองต่อความต้องการของ สมาชิก สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. หลักประสิทธิภาพ : มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม รวมทั้งต้องมีการ ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

3. หลักการตอบสนอง : ต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่น ไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของสมาชิกที่มีความ แตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

4. หลักการรับผิดชอบ : ต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งมีระบบการรายงาน และการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหา ตลอดจนถึงผลกระทบใดที่อาจเกิดขึ้น

5. หลักความโปร่งใส : ต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และเชื่อถือได้ให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้มีการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารดังกล่าวเป็นไปได้โดยง่าย

6. หลักการมีส่วนร่วม : ต้องรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมใน การรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน

7. หลักการกระจายอำนาจ : ควรมีการมอบอำนาจ และกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจ รวมถึง การดำเนินงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

8. หลักนิติธรรม : ต้องใช้อำนาจของกฎหมาย ข้อบังคับ และกฎระเบียบ ในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิของสมาชิก

9. หลักความเสมอภาค : ต้องให้บริการแก่สมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยก

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

การบริหารสินเชื่อ

เป็นกระบวนการบริหารและการจัดการลูกหนี้ ไม่ให้เกิดเป็นหนี้เสียหรือเป็นหนี้ที่มีปัญหา และมีการแก้ไขหนี้ที่มีปัญหาอย่างเป็นระบบ ทำให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้คืนได้ และได้รับคืนตามกำหนดระยะเวลา เช่น ลูกหนี้ที่อาจจะมีปัญหาในการชำระหนี้ ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ลูกหนี้ขาดสมาชิกภาพ / ลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ปัจจัยและความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิก หรือสหกรณ์อื่นไม่ชำระหนี้ หรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงไว้ตามสัญญา ซึ่งอาจก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระเกินกำหนดเวลา หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือหนี้สูญ โดยอาจเกิดจากการประสบปัญหาทางการเงินของลูกหนี้ จากความผันผวนทางเศรษฐกิจ ความผิดพลาดในการบริหารจัดการของลูกหนี้ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โรคระบาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินธุรกิจ และอาจส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดหมุนเวียน รายได้และเงินลงทุนของสหกรณ์

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง (Credit Risk)

1. เพื่อให้สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบด้านการให้สินเชื่อที่ถูกต้อง เป็นไปตามกฎหมาย
2. เพื่อให้การจ่ายเงินกู้ของสหกรณ์เป็นไปตามกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และมติที่ประชุม
3. เพื่อให้สหกรณ์ได้รับชำระหนี้เงินกู้จากสมาชิกอย่างครบถ้วนตามกำหนดสัญญา
4. เพื่อให้การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ ถูกต้อง เพียงพอ และเป็นไปตามกฎระเบียบที่กำหนด

วิเคราะห์สถานการณ์ด้านสินเชื่อ

ข้อมูลทั่วไป

สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด จัดตั้งเมื่อวันที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2528 เลขทะเบียนสหกรณ์ กพร 25/2528 จำนวนสมาชิกแรกเข้า 332 คน จำนวนเงินทุนแรกเข้า 43,470.00 บาท (สี่หมื่นสามพันสี่ร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน)

สมาชิก ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2565	จำนวนสมาชิก	1,862	คน	ดังนี้
สมาชิกสามัญ	1,539	คน	ร้อยละ	82.65
สมาชิกสมทบ	323	คน	ร้อยละ	17.35

ตารางที่ 1 รายการย่อแสดงงบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด
ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2565

สินทรัพย์			หนี้สินและทุน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	21,123,918.15	1.53 %	หนี้สิน		
เงินฝาก ชสอ.	24,249,500.00	1.75 %	เงินรับฝาก	448,304,591.56	99.39 %
เงินฝาก ชสอศ.	25,000,000.00	1.81 %	หนี้สินอื่น	2,762,145.90	0.61 %
เงินฝาก สอ.ครูสระบุรี จำกัด	17,000,000.00	1.23 %	รวมหนี้สิน	451,066,737.46	100 %
หุ้น ชสอ.	3,150,000.00	0.23 %	ทุน		
หุ้น บมจ.สหประกันชีวิต	200,000.00	0.01 %	ทุนเรือนหุ้น	820,635,630.00	88.17 %
หุ้น ชอ.สธ.	50,000.00	0.01 %	ทุนสำรอง	62,090,190.87	6.67 %
หุ้นกู้ บมจ.การบินไทย	25,000,000.00	1.81 %	ทุนสะสมคงเหลือค้างชำระเมื่อระยะอื่นๆ	12,787,997.37	1.37 %
หุ้นกู้ บมจ.ซีพี ออลล์	40,000,000.00	2.89 %	กำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	-13,097,500.00	-1.41 %
หุ้นกู้ บมจ.ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ	25,000,000.00	1.81 %	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	48,327,367.49	5.20 %
หุ้นกู้ บมจ.ไทยเบฟเวอเรจ	20,000,000.00	1.45 %			
หุ้นกู้ บมจ.ศรีนครินทร์อินคัสทรี	20,000,000.00	1.45 %			
หุ้นกู้ บมจ.เจริญโภคภัณฑ์อาหาร	20,000,000.00	1.45 %			
ลูกหนี้เงินกู้ - สุทธิ	1,153,393,351.37	83.46 %	รวมทุนของสหกรณ์	930,743,685.73	100 %
สินทรัพย์อื่น	-12,356,346.33	-0.89 %	รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	1,381,810,423.19	
รวมสินทรัพย์	1,381,810,423.19	100 %			

หมายเหตุ : ยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบ โดยผู้สอบบัญชี

สินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด จำนวน 1,381,810,423.19 บาท (หนึ่งพันสามร้อยแปดสิบเอ็ดล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นสี่ร้อยยี่สิบสามบาทสิบเก้าสตางค์)

หนี้สิน จำนวน 451,066,737.46 บาท (สี่ร้อยห้าสิบเอ็ดล้านหกหมื่นหกพันเจ็ดร้อยสามสิบเจ็ดบาทสี่สิบหกสตางค์) ร้อยละ 32.64

ทุน จำนวน 930,743,685.73 บาท (เก้าร้อยสามสิบล้านเจ็ดแสนสี่หมื่นสามพันหกร้อยแปดสิบบาทเจ็ดสิบสามสตางค์) ร้อยละ 67.36

ด้านหนี้สินพบว่าส่วนใหญ่เป็นเงินฝากของสมาชิก ร้อยละ 99.40 รองลงมาเป็นหนี้สินอื่น ร้อยละ 0.60 ของหนี้สินทั้งหมด

ด้านทุนพบว่า ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 88.17 รองลงมาเป็นทุนสำรอง ร้อยละ 6.67 ของทุนทั้งหมด

เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ทุน ต่อ หนี้สิน เท่ากับ 2.06 ต่อ 1 พบว่าสหกรณ์มีทุนมากกว่าหนี้สินเป็น 2 เท่า แสดงถึงความมั่นคงของสหกรณ์ ดังรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกสามัญถือหุ้น

จำนวนมูลค่าหุ้น (บาท)	จำนวนสมาชิก		รวมมูลค่าหุ้น	
	ถือหุ้น	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
น้อยกว่า 100,000	250	16.24	6,606,150.00	0.82
100,001 - 500,000	592	38.57	208,870,860.00	26.21
500,001 - 1,000,000	572	37.07	370,562,900.00	46.50
1,000,001 - 2,000,000	100	6.50	132,409,340.00	16.62
2,000,001 - 3,000,000	16	1.04	40,367,130.00	5.07
3,000,001 - 5,000,000	7	0.45	26,206,600.00	3.29
5,000,001 - 10,000,000	2	0.13	11,902,850.00	1.49
รวม	1539	100	796,925,830.00	100

จำนวนสมาชิกถือหุ้นส่วนใหญ่ช่วง 100,001 - 500,000 บาท ร้อยละ 38.57 รองลงมาช่วง 500,001 - 1,000,000 บาท ร้อยละ 37.07 และช่วง น้อยกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 16.24 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

เมื่อพิจารณายอดรวมมูลค่าหุ้น พบว่า ส่วนใหญ่ช่วง 500,001 - 1,000,000 บาท ยอดรวมมูลค่าหุ้นเท่ากับ 370,562,900.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.50 รองลงมาช่วง 100,001 - 500,000 บาท ยอดรวมมูลค่าหุ้นเท่ากับ 208,870,860.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.21 และในช่วง 1,000,001 - 2,000,000 บาท ยอดรวมมูลค่าหุ้นเท่ากับ 132,409,340.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.62 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 3 จำนวนสมาชิกสามัญถือหุ้น และกู้เงินกับสหกรณ์

จำนวนมูลค่าหุ้น (บาท)	จำนวนสมาชิก		จำนวนสมาชิกกู้เงินกับสหกรณ์	
	ถือหุ้น	ร้อยละ	กู้กับสหกรณ์	ร้อยละ
น้อยกว่า 100,000	250	16.24	147	15.47
100,001 - 500,000	592	38.57	375	39.47
500,001 - 1,000,000	572	37.07	401	42.21
1,000,001 - 2,000,000	100	6.50	26	2.74
2,000,001 - 3,000,000	16	1.04	1	0.11
3,000,001 - 5,000,000	7	0.45	-	-
5,000,001 - 10,000,000	2	0.13	-	-
รวม	1539	100	950	100

จำนวนสมาชิกสามัญถือหุ้น และกู้เงินกับสหกรณ์ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 500,001 – 1,000,000 บาท กู้เงินกับสหกรณ์จำนวน 401 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.21 รองลงมาอยู่ในช่วง 100,001 – 500,000 บาท กู้เงินกับสหกรณ์จำนวน 375 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.47 และในช่วง น้อยกว่า 100,000 บาท กู้เงินกับสหกรณ์จำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.47 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตารางที่ 3

อนึ่ง สมาชิกที่ขึ้นกู้กับสหกรณ์ส่วนใหญ่จะถือหุ้น ไม่น้อยกว่า 100,000.00 บาท และ ไม่เกิน 1,000,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 81.68

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิกสามัญฝากเงินกับสหกรณ์

จำนวนเงินฝาก	จำนวนสมาชิก		จำนวนเงิน	
	ฝากเงิน	ร้อยละ	ฝากเงิน	ร้อยละ
น้อยกว่า 100,000	328	52.40	10,082,119.03	2.34
100,001 - 500,000	119	19.01	31,183,580.13	7.25
500,001 - 1,000,000	56	8.94	39,908,921.74	9.28
1,000,001 - 2,000,000	66	10.54	88,362,803.85	20.55
2,000,001 - 3,000,000	23	3.67	55,144,510.52	12.82
3,000,001 - 5,000,000	19	3.04	70,596,359.09	16.42
5,000,001 - 10,000,000	9	1.44	64,820,930.01	15.08
มากกว่า 10,000,000	6	0.96	69,915,132.31	16.26
รวม	626	100	430,014,356.68	100

การฝากเงินของสมาชิกส่วนใหญ่มีเงินฝากช่วง 1,000,001 – 2,000,000 บาท ร้อยละ 20.55 รองลงมา ช่วง 3,000,001 – 5,000,000 บาท ร้อยละ 16.42 และช่วง มากกว่า 10,000,000 บาท ร้อยละ 16.26 ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 4

เมื่อเปรียบเทียบสมาชิกสามัญทั้งหมด จำนวน 1,539 คน มีเงินฝากกับสหกรณ์ จำนวน 626 คน คิดเป็นร้อยละ 40.68

ตารางที่ 5 จำนวนสมาชิกถือหุ้น และไม่กู้เงินกับสหกรณ์

	สมาชิกสามัญ		สมาชิกสมทบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ถือหุ้น และไม่กู้เงิน	589	38.27	232	71.83%

จำนวนสมาชิกสามัญถือหุ้น และไม่กู้เงินกับสหกรณ์ ร้อยละ 38.27 จะเห็นได้ว่าจำนวนสมาชิกสามัญถือหุ้น และไม่กู้กับสหกรณ์มีจำนวนมากกว่า 1 ใน 3 ของสมาชิกสามัญ ส่วนสมาชิกสมทบถือหุ้น

และไม่กู้เงินกับสหกรณ์ ร้อยละ 71.83 พบว่ามีจำนวนมากกว่า 2 ใน 3 อาจจะเป็นเพราะว่าสมาชิกสมทบมีสิทธิกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของทุนเรือนหุ้น และหรือเงินฝาก ดังรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 6 จำนวนสัญญาเงินกู้ตามประเภท ณ 31 ตุลาคม 2561 ถึง 31 ตุลาคม 2565

ประเภทสัญญาเงินกู้	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ลูกเงิน	636	665	544	521	559
สามัญ	903	906	912	930	933
พิเศษ	2	5	5	4	4

จำนวนสมาชิกกู้ลูกเงินส่วนใหญ่ปี 2562 จำนวน 665 รองลงมาปี 2561 จำนวน 636 และปี 2565 จำนวน 559 ตามลำดับ วิเคราะห์แนวโน้มในการกู้ลูกเงินยังไม่แน่นอน

ส่วนสมาชิกกู้สามัญส่วนใหญ่ปี 2565 จำนวน 933 รองลงมาปี 2564 จำนวน 930 และปี 2563 จำนวน 912 ตามลำดับ การกู้สามัญมีแนวโน้มสูงขึ้น

สมาชิกกู้พิเศษส่วนใหญ่ปี 2562 และ ปี 2563 จำนวนปีละ 5 ราย รองลงมาปี 2564 และปี 2565 จำนวนปีละ 4 ราย การกู้พิเศษสมาชิกขึ้นกู้ 4 – 5 รายต่อปี รายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 7 จำนวนเงินกู้แยกตามประเภท

ประเภทเงินกู้	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ลูกเงิน	29,128,950.00	29,688,240.00	23,105,339.93	22,785,799.36	27,874,688.00
สามัญ	992,792,040.09	1,008,083,566.81	1,035,799,437.71	1,093,833,102.81	1,121,185,513.37
พิเศษ	2,073,600.00	5,484,710.00	5,774,670.00	4,638,670.00	4,333,150.00

จำนวนสมาชิกกู้ลูกเงินส่วนใหญ่ปี 2562 จำนวน 29,688,240.00 บาท รองลงมาปี 2561 จำนวน 29,128,950.00 บาท และ ปี 2565 จำนวน 27,874,688.00 บาท ตามลำดับ วิเคราะห์แนวโน้มการกู้ลูกเงินยังไม่แน่นอน

ส่วนสมาชิกกู้สามัญส่วนใหญ่ปี 2565 จำนวน 1,121,185,513.37 บาท รองลงมาปี 2564 จำนวน 1,093,833,102.81 บาท และปี 2563 จำนวน 1,035,799,437.71 บาท ตามลำดับ การกู้สามัญมีแนวโน้มสูงขึ้น

ส่วนสมาชิกกู้พิเศษส่วนใหญ่ปี 2563 จำนวน 5,774,670.00 บาท รองลงมาปี 2562 จำนวน 5,484,710.00 บาท และ ปี 2564 จำนวน 4,638,670.00 บาท ตามลำดับ การกู้พิเศษสมาชิกขึ้นกุน้อย รายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 8 ความถี่การกู้ยืมซ้ำประเภทฉุกเฉินของสมาชิก

ปี พ.ศ.	กู้ทั้งหมด	ยื่นกู้ยืมซ้ำชำระสัญญาเดิม มากกว่า 3 เดือน		ยื่นกู้ยืมซ้ำ เดือนเว้นเดือน		กู้ยืมกู้ยืมซ้ำ ทุกเดือน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2561	636	349	54.87	50	7.68	11	1.73
2562	665	516	77.59	34	5.11	13	1.95
2563	544	414	76.10	70	12.87	13	2.39
2564	521	276	52.98	52	9.98	10	1.92
2565	559	368	65.83	75	13.42	15	2.68

สมาชิกยื่นกู้ฉุกเฉินซ้ำ ดังนี้

ยื่นกู้ยืมซ้ำชำระสัญญาเดิมมากกว่า 3 เดือน ส่วนใหญ่ปี 2562 ร้อยละ 77.59 รองลงมาปี 2563 ร้อยละ 76.10 และปี 2564 ร้อยละ 65.83 ตามลำดับ

ยื่นกู้ยืมซ้ำเดือนเว้นเดือน ส่วนใหญ่ปี 2565 ร้อยละ 13.42 รองลงมาปี 2563 ร้อยละ 12.87 และปี 2564 ร้อยละ 9.98 ตามลำดับ

ยื่นกู้ยืมซ้ำทุกเดือน ส่วนใหญ่ปี 2565 ร้อยละ 2.68 รองลงมาปี 2563 ร้อยละ 2.39 และปี 2562 ร้อยละ 1.95 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารอบ 3 ปี สมาชิกได้ยื่นกู้ยืมซ้ำเดือนเว้นเดือน และทุกเดือน ดังนี้ ส่วนใหญ่ปี 2565 ร้อยละ 16.10 รองลงมาปี 2563 ร้อยละ 15.26 และปี 2564 ร้อยละ 11.90 ตามลำดับ พิจารณาแนวโน้มพบว่า มีแนวโน้มสูงขึ้น ตามรายละเอียดตารางที่ 8

ตารางที่ 9 ความถี่การกู้ยืมซ้ำประเภทสามัญของสมาชิก

ปี	กู้ทั้งหมด	ยื่นกู้ยืมซ้ำชำระสัญญาเดิม ไม่ครบ 12 เดือน		ยื่นกู้ยืมซ้ำชำระสัญญาเดิม เกิน 12 เดือน		กู้ใหม่	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2561	903	69	7.64	202	22.37	44	4.87
2562	906	68	7.51	216	23.84	48	5.30
2563	912	89	9.76	161	17.65	15	1.64
2564	930	70	7.53	131	14.09	46	4.95
2565	933	79	8.47	171	18.33	40	4.29

การกู้ยืมเข้าประเภทสามัญของสมาชิก

ยื่นกู้ยืมชำระสัญญาเดิมไม่ครบ 12 เดือน ส่วนใหญ่ปี 2563 ร้อยละ 9.76 รองลงมาปี 2565 ร้อยละ 8.47 และปี 2561 ร้อยละ 7.64 ตามลำดับ

ยื่นกู้ยืมชำระสัญญาเดิมเกิน 12 เดือน ส่วนใหญ่ปี 2562 ร้อยละ 23.84 รองลงมาปี 2561 ร้อยละ 22.37 และปี 2565 ร้อยละ 18.33 ตามลำดับ

ยื่นกู้ใหม่ ส่วนใหญ่ปี 2562 ร้อยละ 5.30 รองลงมาปี 2564 ร้อยละ 4.95 และปี 2561 ร้อยละ 4.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 สมาชิกนำเงินส่งชำระเงินกู้ไม่ตามกำหนด

ประเภท	ลูกเงิน	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ลูกเงิน	มากกว่า 3 เดือน	0	0	0	0	0
	เว้นเดือน	0	0	0	0	0
	กู้ทุกเดือน	0	0	0	0	0
กู้สามัญ	กู้ยืมไม่ครบ 12 เดือน	0	0	0	0	0
	กู้ยืมเกิน 12 เดือน	0	0	0	0	0
	กู้ใหม่	0	0	0	0	0

การนำส่งเงินทั้งส่วนที่หักจากต้นสังกัด และนำส่งชำระด้วยตนเอง (ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ) ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปีบัญชี 2561 ถึง ปีบัญชี 2565 ชำระครบถูกต้องตรงเวลา ตามรายละเอียดตารางที่ 10

ตารางที่ 11 หนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

ประเภท	ลูกเงิน	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ลูกเงิน	มากกว่า 3 เดือน	0	0	0	0	0
	เว้นเดือน	0	0	0	0	0
	กู้ทุกเดือน	0	0	0	0	0
กู้สามัญ	กู้ยืมไม่ครบ 12 เดือน	0	0	0	0	0
	กู้ยืมเกิน 12 เดือน	0	0	0	0	0
	กู้ใหม่	0	0	0	0	0

หนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปีบัญชี 2561 ถึง ปีบัญชี 2565 สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด ไม่มีหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ตามรายละเอียดตารางที่ 11

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ พบว่า การดำเนินงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด ดำเนินการในส่วนการส่งชำระเงินทุนเรือนหุ้น เงินกู้ทุกประเภท เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ครบถ้วน และไม่มีหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

แต่อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลตารางที่ 8 ความถี่การกู้ยืมซ้ำประเภทฉุกเฉินของสมาชิก พบว่า มีสมาชิก ได้ยื่นกู้ยืมซ้ำเดือนเว้นเดือน และทุกเดือน ในรอบ 3 ปี ตั้งแต่ปี 2563 ปี 2564 และปี 2565 เท่ากับร้อยละ 15.26, 16.12 และ 16.10 ตามลำดับ มีแนวโน้มสูงขึ้น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เสนอให้มีการติดตาม พร้อมดูแลให้ความช่วยเหลือสมาชิก รวมตลอดถึงการกู้ยืมซ้ำประเภทสามัญชำระหนี้สัญญาเดิมไม่ครบ 12 เดือน ถึงแม้จะลดลง แต่ก็ควรมีการติดตามเช่นกัน

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ขอเสนอแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

1. การให้เงินกู้แก่สมาชิก
2. การส่งชำระเงินของสมาชิกไม่เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา
3. สมาชิกกู้เงินกับสหกรณ์นำเงินไปใช้ไม่ตรงตามความมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์

แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

ลำดับ	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	แนวทางการแก้ไข	หมายเหตุ
1	เงินกู้สมาชิก 1.1 เงินกู้สามัญ/พิเศษ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบลายมือชื่อ ผู้กู้ ผู้ค้ำประกัน ในสัญญา 2. คู่สมรสผู้กู้ และผู้ค้ำประกันยินยอม ตัวตน 3. ตรวจสอบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์กับ กรมบังคับคดีทุกสัญญา 4. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ตรวจสอบ หลักฐานและลงลายมือชื่อหน้าสัญญา เงินกู้ 5. ผู้ตรวจสอบกิจการตรวจเช็คสัญญาเมื่อ เสร็จสิ้นการจ่ายเงินกู้ 6. สุ่มติดตามเงินกู้ยืมของสมาชิกให้ เป็นไปตามความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น 	
	1.2 เงินกู้ฉุกเฉิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์กับ กรมบังคับคดีทุกสัญญา 2. ทำแบบสอบถามสมาชิกกู้วันซ้ำทุก เดือน/เดือนเว้นเดือน เพื่อนำมาเป็น แนวทางในการแก้ไขปัญหา 	
2	การส่งชำระเงินของสมาชิกไม่ เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา (สมาชิกโอนย้ายไปนอกสังกัด)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานงานการเจ้าหน้าที่ สตจ. ใน กรณีการที่สมาชิกขอโอนย้ายให้แจ้ง เรื่องกับทางสหกรณ์ 2. ประสานหน่วยงานที่รับโอนย้ายเรื่อง การหักเงินของสมาชิกส่งสหกรณ์ 3. ให้สมาชิกเปิดบัญชีโดยยินยอมให้ สหกรณ์หักบัญชี 	

ลำดับ	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	แนวทางการแก้ไข	หมายเหตุ
3	สมาชิกผู้กู้เงินกับสหกรณ์นำเงินไปใช้ไม่ตรงตามความมุ่งหมาย/ วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ระบุวัตถุประสงค์ตามความเป็นจริง 2. ระบุการใช้จ่ายภายในครอบครัวเป็นเงินไม่เกิน 500,000.00 บาท (วงเงินคงเหลือ) 3. ส่งหลักฐานประกอบวัตถุประสงค์การกู้เงินกับสหกรณ์ 4. เปลี่ยนวัตถุประสงค์การกู้เงินภายใน 2 เดือน นับถัดจากเดือนที่อนุมัติเงินกู้ 	

ข้อควรระวัง

1. ปลอมแปลง สร้างลูกหนี้ที่ไม่มีตัวตน โดยใช้ชื่อญาติ เพื่อน ลูกน้อง หรือคนที่ลาออกไปแล้ว แต่ยังมีชื่ออยู่ในทะเบียน / มีการชำระหนี้พิเศษก่อนการเรียกเก็บเงิน เพื่อมิให้สมาชิกรู้
2. รวมเงินกับผู้กู้แล้วแบ่งเงินกัน ผู้กู้คิดนัดการชำระหนี้ ปลอมภาระให้ผู้ค้าประกัน บางครั้งผู้ค้าประกันร่วมมือด้วยได้เงินช่วยเหลือจากกองทุนผู้ค้าประกัน
3. ระเบียบเปิดโอกาสให้จ่ายเงินกู้ และรับชำระหนี้เป็นเงินสด ไม่จำกัดวงเงิน
4. ผู้มีอำนาจลงนามเซ็นต์เช็คไว้ล่วงหน้า ผู้จัดการทุจริต ปลอมแปลงเงินกู้ไม่เกินค่าหุ้น (ไม่ต้องหาผู้ค้าประกัน)
5. รับชำระหนี้ต้นเงิน และหรือดอกเบี้ยรับแล้วไม่ลงบัญชี
6. อนุมัติเงินกู้ให้กับกลุ่มหรือพรรคพวกตนเอง หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์ โดยพิจารณาแบบ เช่น หลักประกันไม่เพียงพอ / อนุมัติเกินวงเงินที่มีสิทธิ์กู้ / ไม่มีอำนาจอนุมัติ เป็นต้น
7. ลูกหนี้เงินกู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวนมาก

ความเสี่ยงเรื่องการลงทุน

ความเสี่ยงเรื่องการลงทุน คือ ความไม่แน่นอนหรือ โอกาสที่สหกรณ์จะไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้จากการลงทุนนั้น ๆ

ความเสี่ยงที่สหกรณ์อาจได้รับความเสียหาย เนื่องจาก

1. การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในตลาด การเปลี่ยนแปลงราคาตราสารในตลาดเงิน หรือตลาดทุน ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้ และเงินทุนของสหกรณ์
2. กิจการที่ออกหลักทรัพย์ประสบปัญหาทางการเงิน หรือผิดนัดชำระหนี้ หรือผิดเงื่อนไขตามสัญญา หรืออาจล้มละลาย หรือฟื้นฟูกิจการ หรือหลักทรัพย์ที่สหกรณ์ลงทุนไม่มีการซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องต่อไป ซึ่งมีผลกระทบในทางลบต่อผลตอบแทนการลงทุนและรายได้ของสหกรณ์ เพราะอาจทำให้สหกรณ์ต้องระงับการรับรู้รายได้ และตั้งการด้อยค่าเงินลงทุน ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงด้านการลงทุน

1. เพื่อให้สหกรณ์มีการกำหนดนโยบายและแผนการลงทุน
2. เพื่อให้สหกรณ์มีการลงทุนเป็นไปตามกฎหมายสหกรณ์ นโยบายและแผนการลงทุน
3. เพื่อให้สหกรณ์ไม่ได้รับผลกระทบในทางลบด้านผลตอบแทน ต้นทุน และรายได้จากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย และราคาตราสารในตลาดเงินและตลาดทุน
4. เพื่อให้สหกรณ์ได้รับคืนเงินลงทุนในตราสารหนี้ พร้อมผลตอบแทนตามกำหนดเวลา
5. เพื่อให้สหกรณ์มีการประมาณการ การด้อยค่าเงินลงทุน ถูกต้อง เพียงพอ และเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการลงทุน

คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี โดยวิเคราะห์ข้อมูลการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์สาทรณสุขสระบุรี จำกัด พบว่าสหกรณ์มีการลงทุน ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3 (พ.ศ.2562) โดยลงทุน ดังนี้

1. ลงทุนตาม มาตรา 62 (5) ชื่อหุ้นชุมนุมสหกรณ์/สหกรณ์อื่น 2 แห่ง จำนวน 25 ฉบับ เป็นเงิน 3,200,000.00 บาท (สามล้านสองแสนบาทถ้วน)

2. ลงทุนตาม มาตรา 62 (6) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกรหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของ สหกรณ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ (**หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ 1108/3 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2549 เรื่อง การส่งเสริมธุรกิจประกันชีวิตในสหกรณ์**) 1 บริษัท จำนวน 1 ฉบับ เป็นเงิน 200,000.00 บาท (สองแสนบาทถ้วน)

3. ลงทุนตาม มาตรา 62 (7) ผাগหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือการลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ.2563 ข้อ 3(6) หุ้นกู้ ที่ได้รับการจัดระดับความน่าเชื่อถือตั้งแต่ระดับ A- ขึ้นไป จากบริษัทจัดอันดับ ความน่าเชื่อถือที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งสหกรณ์ได้ลงทุนกับ 6 บริษัท จำนวน 11 ฉบับ เป็นเงิน 150,000,000.00 บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบล้านบาทถ้วน)

ในการวิเคราะห์คะแนนกรรมการบริหารความเสี่ยง พิจารณาจากระดับการควบคุมภายใน ของสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด เท่านั้น ไม่ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงของบริษัท หรือชุมนุมสหกรณ์ ที่ไปลงทุน โดยกำหนดการให้คะแนนระดับการควบคุมภายใน ดังนี้

0	=	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน หรือ ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ
1	=	มีระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่มีดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง
2	=	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง
3	=	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี

และนำคะแนนจากการประเมินคิดเป็นร้อยละ มากำหนดระดับความเสี่ยง ดังนี้

ต่ำกว่าร้อยละ	60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ	61 – 85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ	86 – 100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

จากการประเมินระดับการควบคุมภายใน พบว่าระดับคะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 ความเสี่ยงอยู่ในระดับ ต่ำ รายละเอียด ดังนี้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการลงทุน
สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด

ลำดับ	ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
			0	1	2	3
1	คณะกรรมการการลงทุน					
	1.1. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการลงทุน					✓
	1.2. มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร					✓
2	นโยบาย และแผนการลงทุน					
	2.1. มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการลงทุน และผ่านที่ประชุมใหญ่					✓
	2.2. มีแผนการเกี่ยวกับการลงทุน และผ่านที่ประชุมใหญ่					✓
	2.3. แผนการดำเนินการจัดซื้อเงินลงทุน ที่อนุมัติโดยคณะกรรมการการลงทุน					✓
	2.4. มีการกำหนดนโยบายการถือเงินลงทุน					✓
3	การลงทุน					
	3.1. ลงทุนตามมาตรา (3)62ของ พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3พ.ศ. 2562					✓
	3.2. ลงทุนตามมาตรา (7)62ของ พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3พ.ศ. 2562และลงทุนตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ					✓
	3.3. มีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการซื้อเงินลงทุน					✓
	3.4. มีการอนุมัติการซื้อเงินลงทุน ตามแผนการดำเนินการจัดซื้อเงินลงทุน ที่รับการอนุมัติแล้ว					✓
	3.5. มีเอกสารประกอบการซื้อเงินลงทุนถูกต้อง ครบถ้วน					✓
	3.6. การบันทึกบัญชี กับ การเก็บรักษาเอกสารสิทธิ์เงินลงทุน ไม่เป็นบุคคลเดียวกัน					✓
	3.7. มีการประเมิน ติดตามการลงทุน และรายงานคณะกรรมการดำเนินการในที่ประชุม					✓
	3.8. ตรวจสอบเอกสารสิทธิ์เงินลงทุนเปรียบเทียบกับทะเบียนคุมเป็นปัจจุบัน					✓
	3.9. มีการยื่นขออนุญาตเงินลงทุน					✓
	3.10. การขายเงินลงทุน	✓				
	3.11. มีการอนุมัติการขายเงินลงทุน					
	3.12. มีการประเมินผลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจขายเงินลงทุน					

ลำดับ	ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มี กิจกรรม	ระดับการควบคุม ภายใน			
			0	1	2	3
4	การลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด					
	4.1. ลงทุนตามมาตรา (5)62ของ พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3พ.ศ.2562					✓
	4.2. มีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการซื้อเงินลงทุน					✓
	4.3. มีการอนุมัติการซื้อเงินลงทุน ตามแผนการดำเนินการจัดซื้อเงินลงทุน ที่รับการอนุมัติแล้ว					✓
	4.4. มีเอกสารประกอบการซื้อเงินลงทุนถูกต้อง ครบถ้วน					✓
	4.5. การบันทึกบัญชี กับ การเก็บรักษาเอกสารสิทธิ์เงินลงทุน ไม่เป็นบุคคลเดียวกัน					✓
	4.6. มีการประเมิน ติดตามการลงทุน และรายงานคณะกรรมการดำเนินการในที่ประชุม					✓
	4.7. ตรวจสอบเอกสารสิทธิ์เงินลงทุนเปรียบเทียบกับทะเบียนคุมเป็นปัจจุบัน					✓

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 72 คะแนนจำนวน 24 ข้อ ให้คะแนนตามระดับการควบคุมภายใน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด (ไม่นำคะแนนในส่วนไม่มีกิจกรรมมาคำนวณ)

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 85 - 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 100 - 86	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

ไม่มีกิจกรรมจำนวน 2 ข้อ คะแนนรวมเท่ากับ 66 คะแนน

คะแนนที่ได้รับเท่ากับ 66 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการประเมินความเสี่ยงด้านการลงทุนอยู่ในระดับ ต่ำ

ให้นำผลการประเมินในข้อที่ได้น้อยกว่า 3 ไปดำเนินการจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข

แนวทางการป้องกันและแก้ไขความเสี่ยงด้านการลงทุน

ลำดับ	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	แนวทางการป้องกัน และแก้ไขด้านการลงทุน	หมายเหตุ
1	การลงทุนตาม พรบ. สหกรณ์ พ.ศ.2542 และ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3 พ.ศ.2562 มาตรา 62(3) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการซื้อ 2. กำหนดการถือครองเงินลงทุน 3. มีการแบ่งแยกหน้าที่บันทึกบัญชี ออกจากการเก็บรักษาเอกสารสิทธิ์เงินลงทุน 4. จัดทำทะเบียนคุมเงินลงทุนให้เป็นปัจจุบัน 5. ประเมินผล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ขาย/ซื้อเงินลงทุนเพิ่มเติม(กรณีมีการซื้อตลาดรอง) 	
2	การลงทุนตาม พรบ. สหกรณ์ พ.ศ.2542 และ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3 พ.ศ.2562 มาตรา 62(5) ชื่อหุ้นชุมนุมสหกรณ์/สหกรณ์อื่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการซื้อ 2. มีการแบ่งแยกหน้าที่บันทึกบัญชี ออกจากการเก็บรักษาเอกสารสิทธิ์เงินลงทุน 3. จัดทำทะเบียนคุมเงินลงทุนให้เป็นปัจจุบัน 	
3	การลงทุนตาม พรบ. สหกรณ์ พ.ศ.2542 และ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3 พ.ศ.2562 มาตรา 62(7) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่ คณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติกำหนด	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการซื้อ 2. ลงทุนตามประกาศ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ(คพช.) เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ.2563 3. มีการแบ่งแยกหน้าที่บันทึกบัญชี ออกจากการเก็บรักษาเอกสารสิทธิ์เงินลงทุน 4. จัดทำทะเบียนคุมเงินลงทุนให้เป็นปัจจุบัน 5. มีการติดตามผลตอบแทนเงินลงทุน 6. ประเมินผล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ขาย/ซื้อเงินลงทุนเพิ่มเติม(กรณีมีการซื้อตลาดรอง) 	
4	การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการซื้อ 2. มีการแบ่งแยกหน้าที่บันทึกบัญชี ออกจากการเก็บรักษาเอกสารสิทธิ์เงินลงทุน 3. จัดทำทะเบียนคุมเงินลงทุนให้เป็นปัจจุบัน 	

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๐๘/ต

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การส่งเสริมธุรกิจประกันชีวิตในสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อผู้บริหารของ บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด

ตามที่บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ได้ก่อตั้งขึ้นโดยขบวนการสหกรณ์ ภายใต้การสนับสนุนจาก กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้มีการจดทะเบียนบริษัท เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๗ และได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๘ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ๑.) เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์ร่วมกันดำเนินธุรกิจประกันชีวิต เป็นธุรกิจของสหกรณ์ตามหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ๒.) เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์ได้รับการคุ้มครองภัย และเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตแก่สมาชิกสหกรณ์ และบุคคลในครอบครัว โดยทำประกันชีวิต
- ๓.) เพื่อส่งเสริมให้มีการประหยัดและเก็บออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมีหลักประกันที่มั่นคงในการดำรงชีวิตในวัยชรา

ปัจจุบัน บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด มีสหกรณ์ทุกประเภทถือหุ้นอยู่จำนวน ๒,๒๕๔ สหกรณ์ไม่มีเอกชนอื่นๆ ถือหุ้นแต่อย่างใด นับเป็นบริษัทของขบวนการสหกรณ์อย่างแท้จริง แต่เนื่องจากมีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้บริษัทประกันภัย ทุกแห่งต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างต่ำ ๕๐๐ ล้านบาท เป็นเหตุให้บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด จำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพิ่มทุนอีกประมาณ ๒๙๐ ล้านบาท เพื่อให้มีเงินกองทุนครบถ้วนตามกฎหมาย และมีอัตราส่วนสินทรัพย์ลงทุนเพียงพอต่อเงินสำรองประกันภัย

เพื่อเป็นการรักษาบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ไว้เป็นสมบัติของขบวนการสหกรณ์ตามเจตนารมณ์ของการก่อตั้ง ส่งเสริมให้มีธุรกิจประกันภัยในสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ด้านสวัสดิการและความมั่นคงแห่งชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรให้สหกรณ์จังหวัดชี้แจงทำความเข้าใจกับสหกรณ์ และหากสหกรณ์เห็นประโยชน์และคุณค่าของธุรกิจประกันชีวิตของขบวนการสหกรณ์ อาจแนะนำสหกรณ์ให้สนับสนุนธุรกิจ ของ บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ได้ดังนี้

๑. ชื้อหุ้นหรือเพิ่มหุ้นใน บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ซึ่งเป็นสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ตามมาตรา ๖๒(๖) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยถือว่านายทะเบียนสหกรณ์ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

ประมวลคำสั่ง เรียบียบ และข้อกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

๒๗๗

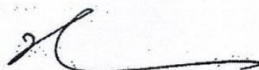
๒. ใช้บริการประกันชีวิตกับบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ในการจัดสวัสดิการคุ้มครองประโยชน์แก่สมาชิกสหกรณ์ ซึ่งมีการประกันชีวิตหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งการประกันสินเชื่อเพื่อบรรเทาความเสียหายของสหกรณ์และแบ่งเบาภาระของผู้ค้าประกัน หรือทายาทของผู้กู้ กรณีผู้กู้เงินจากสหกรณ์เสียชีวิตซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๑๐/๗๕๕๑ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ให้สหกรณ์จังหวัดแนะนำสหกรณ์ในเรื่องนี้แล้ว

๓. เป็นสำนักงานตัวแทนของบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ซึ่งสหกรณ์จะได้รับค่าตอบแทนจากการดำเนินงานในรูป “ค่าส่งเสริมการขายของสหกรณ์” และ “ค่าบำเหน็จตัวแทนประกันชีวิต”

ทั้งนี้ สหกรณ์สามารถติดต่อผู้บริหารของบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ซึ่งรับผิดชอบในเขตพื้นที่ได้รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานกับสหกรณ์จังหวัดอีกโสดหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญส่ง พานิชการ)

ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
รักษาราชการแทน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
โทร. ๐ ๒๖๒๔ ๕๕๒๗
โทรสาร. ๐ ๒๖๔๑ ๔๒๔๐
E-mail: cpd_cep@cpd.go.th
www.cpd.go.th

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ประเด็นของความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ มี 2 ประการหลักๆ ได้แก่

1. นิยามและขอบเขตของความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

เป็นความเสี่ยงที่สหกรณ์ไม่อาจจะหาเงินสดหรือสินทรัพย์สภาพคล่องมาได้ในปริมาณที่เพียงพอจะรองรับความต้องการเงินสด หรือเงื่อนไขที่ต้องจ่ายเงินสด หรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดผลขาดทุนจากการกู้ยืมเงินด้วยต้นทุนสูงกว่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้ หรือต้องยอมขายสินทรัพย์ในราคาต่ำกว่าที่ควรจะเป็นหรือที่วางแผนไว้

2. แหล่งที่มาของความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง อาจมาจากหลายแหล่งด้วยกัน ได้แก่

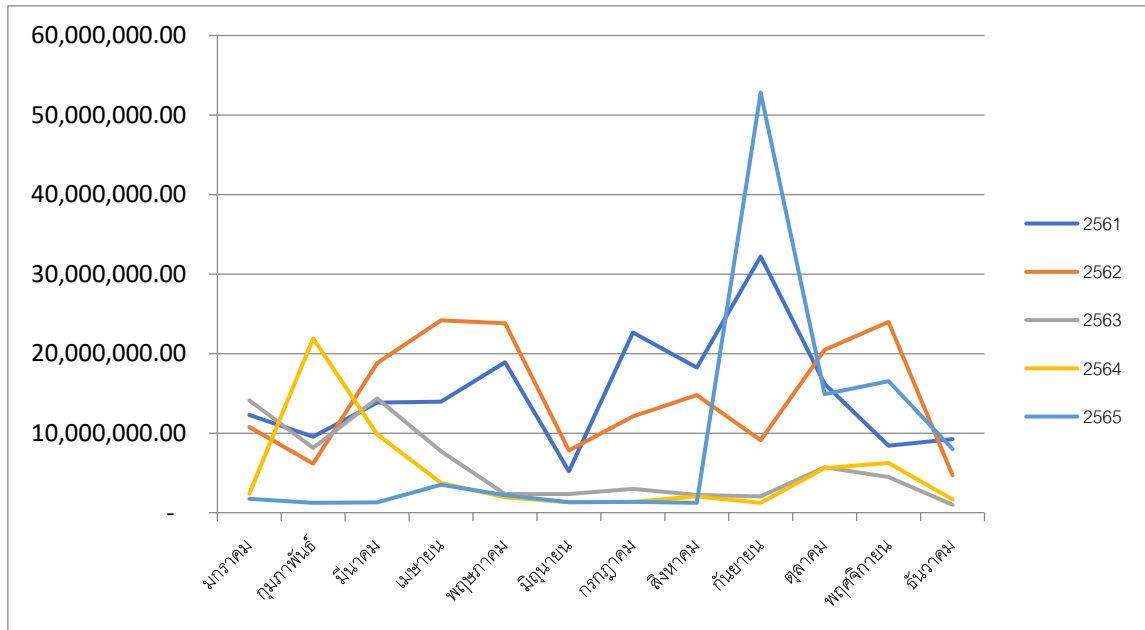
- 1) เจ้าหนี้เรียกหนี้คืน โดยไม่คาดหมาย
- 2) ไม่สามารถติดตาม เรียกเก็บหนี้สิน หรือรายได้จากการดำเนินงานได้ตามแผน
- 3) ภาวะเศรษฐกิจถดถอยจนทำให้จัดหารายได้จากการดำเนินงานลดลง
- 4) ความต้องการใช้เงินสดเพิ่มขึ้นนอกเหนือความคาดหมาย

วิเคราะห์สถานการณ์ด้านสภาพคล่อง

ตารางที่ 1 ข้อมูลการฝาก - ถอนเงิน ของสหกรณ์ฯ ย้อนหลัง 5 ปี

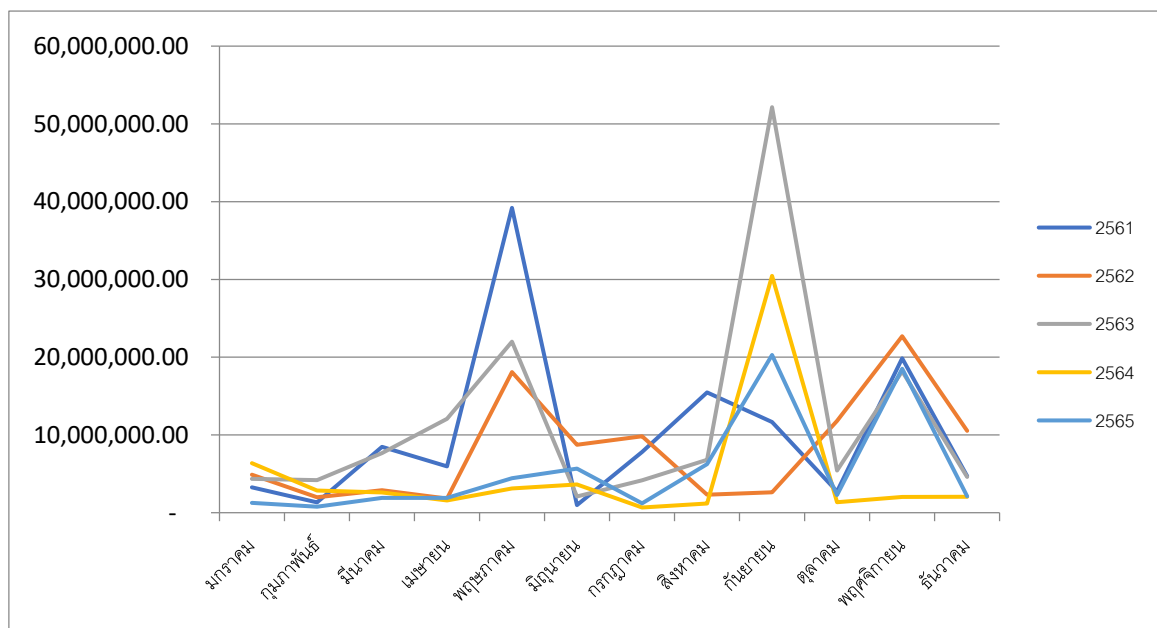
เดือน	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ฝาก	ถอน	ฝาก	ถอน	ฝาก	ถอน	ฝาก	ถอน	ฝาก	ถอน
มกราคม	12,305,101.39	3,279,700.00	10,789,700.55	4,890,340.73	14,130,897.10	4,363,900.00	2,396,304.07	6,384,025.91	1,758,313.00	1,265,589.98
กุมภาพันธ์	9,556,834.38	1,329,544.38	6,176,481.89	1,985,300.00	8,149,687.91	4,193,179.15	21,909,744.34	2,868,756.69	1,240,854.96	789,701.19
มีนาคม	13,844,437.00	8,478,527.13	18,820,431.14	2,904,000.00	14,360,832.61	7,676,936.22	9,866,148.06	2,602,022.28	1,310,906.26	1,910,735.27
เมษายน	13,972,897.39	5,971,953.51	24,181,992.23	1,837,487.58	7,721,277.43	12,068,552.71	3,746,290.74	1,576,672.03	3,525,913.99	1,917,080.61
พฤษภาคม	18,924,465.36	39,202,155.98	23,815,588.70	18,082,614.82	2,360,846.48	22,005,451.14	1,961,411.58	3,131,752.20	2,206,081.79	4,448,931.55
มิถุนายน	5,214,935.00	995,479.59	7,831,763.08	8,738,839.70	2,347,321.58	2,099,058.46	1,305,248.18	3,642,282.21	1,320,198.42	5,686,752.94
กรกฎาคม	22,651,961.60	7,821,700.00	12,112,239.09	9,842,346.12	2,992,876.67	4,174,016.94	1,360,202.02	671,750.12	1,376,247.39	1,212,900.00
สิงหาคม	18,244,008.03	15,478,670.00	14,788,245.76	2,319,160.34	2,239,340.49	6,810,396.30	2,050,617.69	1,182,832.82	1,249,803.09	6,243,811.96
กันยายน	32,213,539.75	11,662,080.00	9,118,370.98	2,634,494.26	2,052,298.48	52,142,560.40	1,248,530.83	30,446,497.96	52,818,334.05	20,290,755.49
ตุลาคม	16,203,596.85	2,737,790.42	20,486,649.84	11,804,072.24	5,709,128.29	5,421,837.18	5,617,460.96	1,353,161.33	14,903,854.12	2,278,887.28
พฤศจิกายน	8,429,400.07	19,847,265.11	23,994,234.86	22,704,708.02	4,477,312.53	18,183,291.02	6,254,861.28	2,035,995.95	16,536,089.91	18,527,831.99
ธันวาคม	9,246,742.95	4,701,909.65	4,718,376.84	10,535,135.19	1,001,195.77	4,605,562.38	1,671,090.22	2,059,631.07	8,008,078.67	2,126,500.00

กราฟแสดงข้อมูลการฝากเงินของสมาชิก ปี 2561 - 2565

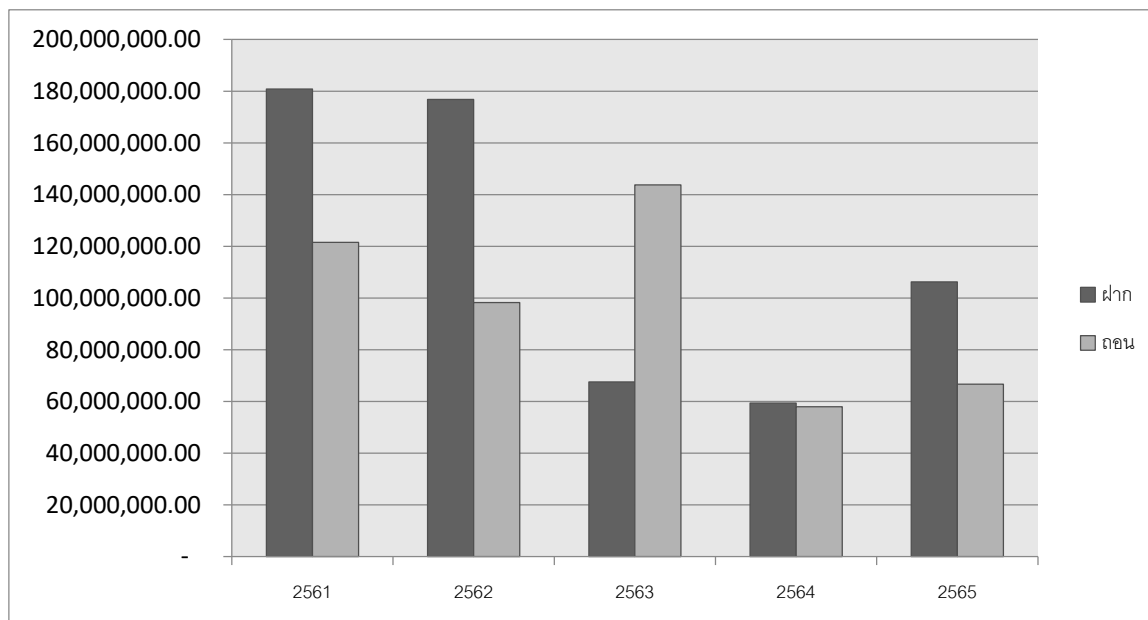
จากกราฟแสดงข้อมูลการฝากเงินของสหกรณ์ ย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปีบัญชี 2561 ถึง ปีบัญชี 2565 พบว่า สมาชิกนำเงินฝากกับสหกรณ์ตลอดปี สำหรับในปี 2565 ในช่วงเดือน กันยายน 2565 มีการระดมทุน จึงทำให้กราฟสูงขึ้น การที่สมาชิกฝากเงินกับสหกรณ์แสดงถึงความเชื่อมั่นที่สมาชิกมีต่อสหกรณ์ แต่จะส่งผลในการบริหารจัดการเงินที่สมาชิกนำฝาก

กราฟแสดงข้อมูลการถอนเงินของสมาชิก ปี 2561 - 2565

จากกราฟแสดงข้อมูลการถอนเงินของสมาชิกในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปีบัญชี 2561 ถึง ปีบัญชี 2565 แนวโน้มการถอนเงินจะถอนในเดือนพฤษภาคม เดือนกันยายน และเดือนพฤศจิกายน การบริหารจัดการของสหกรณ์ต้องมีการเตรียมการแหล่งเงินเพื่อให้สมาชิกถอน สร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกผู้ฝากเงิน

กราฟแสดงการฝาก-ถอน ปีบัญชี 2561- 2565

จากกราฟเปรียบเทียบการฝาก - ถอน เงินของสมาชิกย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปีบัญชี 2561 ถึง ปีบัญชี 2565 พบว่า ในปีบัญชี 2563 และปีบัญชี 2564 สมาชิกฝากเงินลดลง สาเหตุจาก สหกรณ์งดรับฝากเงินจากสมาชิก และเริ่มรับเงินฝากในปีบัญชี 2565 จึงทำให้การฝากเงินในปีบัญชี 2565 เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2 แยกตามประเภทเงินฝากของสมาชิก ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2565

จำนวนเงินฝาก	ทั่วไป		พิเศษ		มั่นคง		เกษียณ		ทุนทรัพย์	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน	จำนวนราย	จำนวนเงิน	จำนวนราย	จำนวนเงิน	จำนวนราย	จำนวนเงิน	จำนวนราย	จำนวนเงิน
น้อยกว่า 100,000.- บาท	287	5,146,267.16	178	3,782,302.94	71	1,965,428.98	9	2,859,291.07		
100,001.- ถึง 500,000.- บาท	28	5,085,064.35	65	15,012,571.47	62	16,619,138.71	6	5,383,873.00	9	3,600,000.00
500,001.- ถึง 1,000,000.- บาท			9	5,834,977.12	43	30,229,774.75	10	13,296,948.20	8	7,900,000.00
1,000,001.- ถึง 2,000,000.- บาท			7	8,764,134.95	42	55,172,624.16			4	6,299,500.00
2,000,001.- ถึง 3,000,000.- บาท			1	2,626,402.56	18	41,361,183.68				
3,000,001.- ถึง 5,000,000.- บาท					17	68,897,606.58				
5,000,001.- ถึง 10,000,000.- บาท					8	54,721,224.34			1	6,450,000.00
มากกว่า 10,000,000.- บาท					4	46,056,579.69				
รวม	315	10,231,331.51	260	36,020,389.04	265	315,023,560.89	25	21,540,112.27	22	24,249,500.00

จำนวนเงินฝาก	24 เดือน		ระดมทุน 3		รวมจำนวนสมาชิก	ร้อยละ	ผู้เงินกับสหกรณ์ฯ	ร้อยละ
	จำนวนราย	จำนวนเงิน	จำนวนราย	จำนวนเงิน				
น้อยกว่า 100,000.- บาท	215	6,971,800.00	2	110,265.77	762	66.73	957	51.40
100,001.- ถึง 500,000.- บาท			12	2,679,790.85	182	15.94	176	9.45
500,001.- ถึง 1,000,000.- บาท			12	7,206,720.67	82	7.18	234	12.57
1,000,001.- ถึง 2,000,000.- บาท			10	12,429,683.55	63	5.52	288	15.47
2,000,001.- ถึง 3,000,000.- บาท			3	6,325,867.82	22	1.93	207	11.11
3,000,001.- ถึง 5,000,000.- บาท					17	1.49		-
5,000,001.- ถึง 10,000,000.- บาท			1	5,515,569.19	10	0.88		-
มากกว่า 10,000,000.- บาท					4	0.33		-
รวม	215	6,971,800.00	40	34,267,897.85	1,142	100	1,862	100.00

สมาชิกฝากเงินในบัญชีประเภทออมทรัพย์พิเศษมั่นคงมากเป็นลำดับ 1 ตามด้วยประเภทออมทรัพย์พิเศษเป็นลำดับ 2 ตามรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 3 เงินฝากทุกประเภท (สมาชิกสามัญ และสมาชิกสมทบ)

จำนวนเงินฝาก	จำนวนสมาชิก		จำนวนเงิน	
	ฝากเงิน	ร้อยละ	ฝากเงิน	ร้อยละ
น้อยกว่า 100,000	362	53.31	11,261,078.03	2.51
100,001 - 500,000	130	19.15	33,359,349.49	7.44
500,001 - 1,000,000	59	8.69	41,736,123.69	9.31
1,000,001 - 2,000,000	70	10.31	94,452,734.07	21.07
2,000,001 - 3,000,000	23	3.39	55,144,510.52	12.30
3,000,001 - 5,000,000	19	2.80	70,596,359.09	15.75
5,000,001 - 10,000,000	10	1.47	71,839,304.36	16.02
มากกว่า 10,000,000	6	0.88	69,915,132.31	15.60
รวม	679	100	448,304,591.56	100

จำนวนสมาชิกสามัญ และสมาชิกสมทบฝากเงินกับสหกรณ์ส่วนใหญ่ในช่วง น้อยกว่า 100,000 บาท จำนวน 362 บัญชี คิดเป็น ร้อยละ 53.31 รองลงมาช่วง 100,001 – 500,000 บาท จำนวน 130 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 19.15 และช่วง 1,000,001 – 2,000,000 บาท จำนวน 70 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 10.31 ตามลำดับ

รวมเงินในแต่ละช่วงที่สมาชิกฝากเงิน ส่วนใหญ่ในช่วง 1,000,001 – 2,000,000 บาท รวมเงิน 94,452,734.07 บาท ร้อยละ 21.07 รองลงมาช่วง 5,000,001 – 10,000,000 บาท รวมเงิน 71,839,304.36 บาท ร้อยละ 16.02 และช่วง 3,000,001 – 5,000,000 บาท รวมเงิน 70,596,359.09 บาท ร้อยละ 15.75 ตามลำดับรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่น กับสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2565

ลำดับ	ประเภทเงินฝาก	สหกรณ์ฯ สร.สบ	สหกรณ์ฯ กฐ.สบ.	ธนาคาร ออมสิน	ธนาคาร กรุงไทย	ธกส.	ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์	ธนาคาร กสิกรไทย	ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา	ธนาคาร กรุงเทพ
	เงินฝาก									
1	ออมทรัพย์ทั่วไป	0.64	2.00	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.50
2	ออมทรัพย์รุ่นพูนทรัพย์	3.20	-	-	-	-	-	-	-	-
3	ออมทรัพย์พิเศษ	1.25	2.50 - 3.00	0.35	-	0.55	-	-	-	-
4	ออมทรัพย์พิเศษมั่นคง	1.53	-	-	-	-	-	-	-	-
5	ออมทรัพย์พิเศษเกษียณเพิ่มสุข	2.69	-	-	-	-	-	-	-	-
6	ออมทรัพย์พิเศษเพื่อการระดมทุน รุ่น 1/66	2.00	-	-	-	-	-	-	-	-
7	ประจำเพิ่มพูนสุข 24 เดือน	3.00	-	2.30	-	1.90	1.55	1.35 - 1.45	2.35	1.50

เปรียบเทียบดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ กับ สหกรณ์อื่น พบว่า ดอกเบี้ยสหกรณ์อื่นจะสูงกว่า แต่ ถ้าเปรียบเทียบกับสถาบันอื่น ๆ อัตราดอกเบี้ยโดยรวมจะสูงกว่าสถาบันการเงิน ดังรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับสหกรณ์อื่น และสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2565

ลำดับ	ประเภทเงินกู้	สหกรณ์ฯ สร.สบ	สหกรณ์ฯ กฐ.สบ.	ธนาคาร ออมสิน	ธนาคาร กรุงไทย	ธกส.	ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์	ธนาคาร กสิกรไทย	ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา	ธนาคาร กรุงเทพ
	เงินกู้									
1	เงินกู้ฉุกเฉิน/เงินกู้ฉุกเฉินATM/ เงินกู้ฉุกเฉินพิเศษ	5.25	4.50	-	-	-	-	-	-	-
2	เงินกู้ฉุกเฉินบัณฑิต	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-
3	เงินกู้สามัญ	5.25	4.50	6.745	6.870	6.875	8.150	6.600	6.800	6.800
4	เงินกู้สามัญไม่ใช้บุคคลค่าประกัน	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-
5	เงินกู้พิเศษ	5.00	4.50	-	-	-	-	-	-	-
6	เงินกู้พิเศษเพื่อการเคหะ	3.75	-	4.695	-	-	-	-	-	-

เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ ร้อยละ 5.25 ต่อปี กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 4.50 ต่อปี อัตราดอกเบี้ยสหกรณ์ จะสูงกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระบุรี แต่ถ้าเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะอยู่ระหว่างร้อยละ 6.600 – 8.150 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าสหกรณ์ ดังรายละเอียดตารางที่ 5

มาตรการที่ป้องกันการขาดสภาพคล่องที่สหกรณ์ใช้อยู่

1 การถอนเงินฝากประเภทต่าง ๆ

1.1 เงินฝากออมทรัพย์รุ่นพูนทรัพย์

1. ถอนได้ในเดือนถัดไป เมื่อครบ 60 เดือน
2. ถอนก่อนกำหนดที่มีระยะเวลาการฝากไม่ถึง 3 เดือน ถอนได้โดยไม่มีดอกเบี้ย
3. ถอนก่อนกำหนดที่มีระยะเวลาตั้งแต่ 3 เดือน สหกรณ์ฯจะจ่ายดอกเบี้ยในอัตราเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไปตามระยะเวลาที่ถือจริง ณ วันที่ฝาก ขึ้นไป

1.2 เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

1. ให้ถอนได้ เดือนละ 1 ครั้ง ถอนครั้งต่อไปเสียค่าธรรมเนียมการถอน
2. ถอนครั้งที่ 2 และครั้งต่อ ๆ ไป ในอัตราร้อยละ 1 ของจำนวนเงินที่ถอนแต่ไม่เกิน 1,000.- บาท

3. เกณฑ์การถอนเงินฝาก ให้แจ้งล่วงหน้าก่อนดังนี้

- ถอน 500,001 – 1,000,000 บาท แจ้งก่อน 15 วันทำการ
- ถอน 1,000,001 – 1,500,000 บาท แจ้งก่อน 30 วันทำการ
- ถอน 1,500,001 – 2,000,000 บาท แจ้งก่อน 45 วันทำการ
- ถอน 2,000,001 บาทขึ้นไป แจ้งก่อน 60 วันทำการ

1.3 เงินฝากออมทรัพย์พิเศษมั่นคง

1. ถอนได้ปีละ 2 ครั้ง โดยไม่เสียค่าธรรมเนียมการถอน
 - ครั้งที่ 1 ในวันที่ 1-31 พฤษภาคม
 - ครั้งที่ 2 ในวันที่ 1-30 พฤศจิกายน
2. ถอนนอกเหนือจากช่วงระยะเวลาที่กำหนด คิดค่าธรรมเนียมการถอน ร้อยละ 1 ของจำนวนเงินที่ถอนแต่ไม่ต่ำกว่า 500.- บาท แจ้งล่วงหน้าก่อน 5 วันทำการ

1.4 เงินฝากออมทรัพย์พิเศษเกษียณเพิ่มสุข

1. ถอนได้เดือนมกราคมของทุกปี
2. ถอนนอกเหนือจากช่วงระยะเวลาที่กำหนด คิดค่าธรรมเนียมการถอน ร้อยละ 1.5 ของจำนวนเงินที่ถอนแต่ไม่ต่ำกว่า 500.- บาท

1.5 เงินฝากออมทรัพย์พิเศษเพื่อการระดมทุน รุ่น 1/66

1. ถอนได้ วันที่ 1 กันยายน 2566 เป็นต้นไป
2. ถอนก่อนกำหนด คำนวณดอกเบี้ยในอัตราเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไป

- 1.6 เงินฝากประจำเพิ่มพูนสุข 24 เดือน ถอนก่อนระยะเวลา 24 เดือน ต้องเสียภาษี และคิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับเงินรับฝากออมทรัพย์ทั่วไป

2 แหล่งเงินทุน

1. เงินกู้เบิกเกินบัญชี ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสระบุรี วงเงินกู้ 10,000,000.00 บาท
2. เงินกู้ตัวสัญญาใช้เงิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสระบุรี วงเงินกู้ 69,500,000. - บาท
(เบิกได้ 46,000,000.00 บาท)
3. เงินกู้ตัวสัญญาใช้เงิน ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) วงเงินกู้ 100,000,000.00 บาท
4. เงินกู้ตัวสัญญาใช้เงิน ธนาคารออมสิน จำกัด (มหาชน) สาขาสระบุรี วงเงินกู้ 100,000,000.00 บาท

ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

1. นำเงินสั้นไปปล่อยยาว
 - 1) เงินกู้ตัวสัญญา อายุตัว 1 - 3 เดือน
 - 2) OD ดอกเบี้ยอยู่ระหว่างร้อยละ 6 - 7
2. พฤติกรรมการถอน - ฝากเงินของสมาชิก (ควรวางแผนการดำเนินงานกรณีสมาชิกถอนเงินเป็นจำนวนมาก ในเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน)

คำถามที่ต้องคิด

1. กู้สั้นปล่อยยาว
2. ธนาคารไม่ต่อตัวสัญญาหรือขึ้นดอกเบี้ยสูงขึ้น จะทำอย่างไร
3. สมาชิกไม่มีหนี้กับสหกรณ์ ลาออกเป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกันจะทำอย่างไร
4. สมาชิกถอนเงิน ในเวลาเดียวกัน แล้วเงินไม่พอจ่าย จะทำอย่างไร

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ลำดับ	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	แนวทางการแก้ไข	หมายเหตุ
1	กู้ยืมปล่อยยาว ธนาคารไม่ต่อตัวสัญญา หรือขึ้นดอกเบี้ยสูงขึ้น จะทำอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระจายวงเงินกู้ยืมที่ได้รับการอนุมัติจากนายทะเบียนกับสถาบันการเงินไม่น้อยกว่า 3 แห่ง 2. จัดทำตารางการกู้เงิน พร้อมดอกเบี้ย จากแหล่งต่าง ๆ ของสหกรณ์เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการใช้วงเงินกู้ 3. จัดหาและประสานแหล่งเงินกู้สำรอง จากสถาบันการเงินหรือจากสหกรณ์อื่น ๆ 4. หาแนวทางการบริหารจัดการไม่ให้กระทบกับเงินกู้ของสมาชิกที่กู้ไปแล้ว 5. จัดระดมทุนจากสมาชิกสหกรณ์ 	
2	สมาชิกไม่มีหนี้กับสหกรณ์ ลาออกเป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกัน จะทำอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานของกรรมการและเจ้าหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> ก. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ข. มีกระบวนการตรวจสอบภายใน การปฏิบัติงานของกรรมการและเจ้าหน้าที่ โดยบุคคลหรือหน่วยงาน หรือองค์กร ภายนอกอย่างต่อเนื่อง ค. มีมาตรการในการลงโทษที่รวดเร็ว และเคร่งครัดสำหรับผู้ทุจริตทั้งกรรมการ เจ้าหน้าที่ และผู้ตรวจสอบกิจการ 2. สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิก ในเรื่องดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ก. ความโปร่งใสของการบริหารงาน ข. ส่งเสริมให้มีกระบวนการตรวจสอบ ค. สร้างและพัฒนาระบบสื่อสาร ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก ง. ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้ทราบถึงผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จ. สร้างระบบให้สมาชิกตรวจสอบข้อมูลของตนเองได้ตลอด 	

ลำดับ	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	แนวทางการแก้ไข	หมายเหตุ
3	สมาชิกถอนเงินในเวลาเดียวกัน แล้วเงินไม่พอจ่ายจะ ทำอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดการถอนเงินฝากของสมาชิก ที่ถอนมากกว่า 500,000.- บาท ต้องทำหนังสือแจ้งล่วงหน้าตามประกาศของสหกรณ์แต่ไม่ควรเกิน 30 วัน 2. ใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้ที่สหกรณ์ฯ ทำสัญญาไว้เพื่อรองรับการถอนเงินของสมาชิก 3. สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิก ในเรื่องดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ก. ความโปร่งใสของการบริหารงาน ข. ส่งเสริมให้มีขบวนการตรวจสอบ ค. สร้างและพัฒนากการสื่อสาร ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก ง. ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้ทราบถึงผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จ. สร้างระบบให้สมาชิกตรวจสอบข้อมูลของตนเองได้ตลอด 	

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เป็นความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือขาดธรรมาภิบาลในองค์กร และการขาดการควบคุมที่ดี โดยอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานภายใน คน ระบบงาน การใช้เทคโนโลยี หรือเหตุการณ์ภายนอก และส่งผลกระทบต่อรายได้ หรือความอยู่รอดของสหกรณ์ ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ อาจเกิดจากหลายเหตุปัจจัย เช่น ความเสี่ยงจากบุคลากร การทุจริตจากภายใน หรือภายนอก ความเสี่ยงจากการจ้างงานหรือความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของทรัพย์สิน และข้อมูลสารสนเทศ ความเสี่ยงจากการขัดข้องและหยุดชะงักของระบบงาน และระบบคอมพิวเตอร์ ความเสี่ยงจากกระบวนการทำงานที่ผิดพลาด เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การจัดโครงสร้างองค์กรและสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง โดยปลูกจิตสำนึกทุกฝ่ายจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร
2. แบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบและสายงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับหลักการควบคุมภายในที่ดี ที่วางระบบให้มีการสอบทานซึ่งกันและกัน ไม่มีส่วนงานหรือบุคคลใด สามารถปฏิบัติงานได้ตลอดทั้งกระบวนการ
3. ออกแบบระบบการควบคุมทั้งในลักษณะที่เป็นทางการ เช่น การออกระเบียบ มาตรการ วิธีการปฏิบัติงาน และการออกแบบระบบการควบคุมในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ เช่น การสร้างจริยธรรม ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร และมีการติดตาม กำกับการดำเนินการตามระบบควบคุมที่ออกแบบไว้ว่ายังมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะป้องกัน หรือลดความเสี่ยงหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
4. กำหนดให้มีการดำเนินการควบคุมความเสี่ยงโดยผลการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบอิสระจากภายนอก ได้แก่ ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งทำหน้าที่ทดสอบกระบวนการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานทั่วไป และการปฏิบัติงานทางบัญชีของสหกรณ์ เพื่อให้คณะกรรมการ และสมาชิกสามารถตรวจสอบ รับรู้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผลการตรวจสอบ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของระบบการควบคุมของสหกรณ์ และหากมีข้อสังเกตที่ตรวจพบ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ก็จะได้รับพิจารณาปรับปรุง แก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต
5. สหกรณ์ควรจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจต่อเนื่องของกระบวนการปฏิบัติงาน หรือระบบงานที่สำคัญเพื่อรองรับความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ และจำกัดหรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินธุรกิจจากการหยุดชะงักของการดำเนินงานที่เกิดจากเหตุการณ์

ความเสียหาย เช่น การหยุดทำงานของระบบ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสาร หรือ โครงสร้างพื้นฐาน ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ การก่อวินาศภัย และภัยพิบัติต่าง ๆ หรือการ ต้องประกาศวันหยุดทำงานต่อเนื่อง

การประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ จะดำเนินการประเมิน 4 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุม
2. การประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ
 - 2.1. ด้านการเงิน การบัญชี
 - 2.2. ธุรกิจสินเชื่อ
 - 2.3. ธุรกิจเงินรับฝาก
 - 2.4. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
 - 2.5. เจ้าหนี้เงินกู้
 - 2.6. สมาชิกและทุนเรือนหุ้น
3. การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร
4. การประเมินการติดตามและการประเมินผล

กำหนดการให้คะแนนการประเมินเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ใช้ระดับการควบคุมภายในเป็น ระดับ 4 สำหรับประเมินความเสี่ยงและกิจกรรม ควบคุม ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

0	=	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน หรือไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ
1	=	มีระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง
2	=	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง
3	=	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี

ส่วนที่ 2 ใช้ประเมิน เป็น 2 ระดับ สำหรับ การประเมินสภาพแวดล้อม การประเมินระบบ ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และการประเมินการติดตามและการประเมินผล ดังนี้

ใช่ = 1

ไม่ใช่ = 0

และนำคะแนนจากการประเมินคิดเป็นร้อยละ มากำหนดระดับความเสี่ยง ดังนี้

ต่ำกว่าร้อยละ	60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ	61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ	86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้ดำเนินการประเมินและสรุปผล ดังนี้

1. ประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุม	ผลการประเมินความเสี่ยง	ต่ำ
2. ประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม		
2.1. ด้านการเงิน การบัญชี	ผลการประเมินความเสี่ยง	ต่ำ
2.2. ธุรกิจสินเชื่อ	ผลการประเมินความเสี่ยง	ต่ำ
2.3. ธุรกิจเงินรับฝาก	ผลการประเมินความเสี่ยง	ต่ำ
2.4. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	ผลการประเมินความเสี่ยง	ปานกลาง
2.5. เจ้าหนี้เงินกู้	ผลการประเมินความเสี่ยง	ต่ำ
2.6. สมาชิก และทุนเรือนหุ้น	ผลการประเมินความเสี่ยง	ต่ำ
3. ประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร	ผลการประเมินความเสี่ยง	ต่ำ
4. ประเมินระบบการติดตามและประเมินผล	ผลการประเมินความเสี่ยง	ปานกลาง

จากการประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ทั้ง 4 ส่วน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต่ำ และพบระดับปานกลาง คือ ส่วนที่ 2 ข้อ 2.4. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และส่วนที่ 4 ระบบการติดตามและประเมินผล อย่างไรก็ตามผลการประเมินต่ำ แต่ต้องดูระดับการควบคุมภายในที่อยู่ในระดับต่ำกว่า 3 เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการปรับปรุงพัฒนาให้เข้าสู่ระดับ 3 ทุกข้อ

ส่วนการประเมินการประเมินสภาพแวดล้อม การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และการประเมินการติดตามและการประเมินผล ที่ตอบว่า “ไม่ใช่” ต้องพัฒนาให้ผลประเมินเป็น “ใช่” ทุกข้อ เช่นกัน รายละเอียด ดังนี้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ส่วนที่ 1 การประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุม

สภาพแวดล้อมการควบคุม	ก่อน		หลัง	
	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
ความซื่อสัตย์และจริยธรรม				
- มีการกำหนดเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการประพฤติปฏิบัติของ คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ	✓			
- มีการสื่อสารทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายให้ทราบ ถึงบทลงโทษเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และ จริยธรรม	✓			
- มีการดำเนินการเมื่อไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด	✓			
คณะกรรมการดำเนินการ				
- มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เพียงพอในการบริหารงาน	✓			
- การตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานเป็นไปอย่างเหมาะสม มิได้ขึ้นอยู่กับบุคคลใดบุคคล หนึ่ง หรือเฉพาะกลุ่ม	✓			
- กรรมการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ	✓			
ฝ่ายจัดการ / ผู้ทำหน้าที่แทนฝ่ายจัดการ				
- ฝ่ายจัดการมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง	✓			
- มีหลักประกันการทำงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	✓			
- มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย	✓			
- มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งงานต่างๆ ตามความเหมาะสม	✓			
- มีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	✓			
การตรวจสอบ / ผู้ตรวจสอบภายใน				
- มีความรู้ และประสบการณ์โดยตรงในการปฏิบัติหน้าที่	✓			
- ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างเหมาะสมตามหน้าที่ที่กำหนดไว้	✓			
- มีอิสระในการปฏิบัติงานทั้งจากคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ	✓			
นโยบาย และการวางแผน				
- แผนที่กำหนดมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		✓		
- มีการกำหนดบุคลากร และงบประมาณสอดคล้องกับแผนงาน		✓		
โครงสร้างสหกรณ์				
- มีการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน เหมาะสมกับขนาด และลักษณะการดำเนินธุรกิจ	✓			
- มีการแบ่งแยกหน้าที่ และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในระดับต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ตามส่วนงานที่กำหนดอย่างชัดเจน	✓			
- มีการกำหนดระเบียบ และแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านต่างๆ ครอบคลุมทุกธุรกิจ	✓			

สภาพแวดล้อมการควบคุม	ก่อน		หลัง	
	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
การบริหารทรัพยากรบุคคล				
- มีการกำหนดระเบียบ และแนวปฏิบัติด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลไว้ชัดเจนเกี่ยวกับการสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง หลักประกันการทำงาน การให้ผลตอบแทน การเลื่อนตำแหน่ง การพัฒนาบุคลากร รวมถึงมาตรการลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ฝ่าฝืน หรือละเมิดระเบียบที่กำหนด หรือกระทำการทุจริต หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ และมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน	✓			
- มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	✓			
- มีแผนการพัฒนาบุคลากรประจำปี เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญ และทักษะในการปฏิบัติงาน	✓			
สภาพเศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมทั่วไป				
- การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย หรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหรืออัตราภาษีศุลกากรไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีสาระสำคัญ ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์	✓			
- การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย / นโยบายของรัฐบาล หรือระเบียบ / คำแนะนำต่างๆ ที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลสหกรณ์ไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีสาระสำคัญ ต่อการดำเนินการ และการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์		✓		
- ภาวะการแข่งขันในตลาดไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีอิสรสำคัญต่องานของสหกรณ์	✓			

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 25 คะแนน ข้อที่ใช่ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 22 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ต่ำ

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

ส่วนที่ 2 ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม

2.1. ด้านการเงิน การบัญชี

ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
		0	1	2	3
การปฏิบัติงานด้านการเงินไม่เหมาะสม					
- มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้ทำหน้าที่การเงิน บัญชี และอนุมัติออกจากกัน					✓
- มีการจัดทำบัญชีแยกส่วนทางการเงิน					✓
รับเงินแล้วไม่บันทึกบัญชี					
- มีระบบเก็บรักษาใบเสร็จรับเงินที่เหมาะสมตามสภาพ					✓
- มีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน					✓
- ใช้ใบเสร็จรับเงินเรียงตามลำดับเลขที่ และลงลายมือชื่อผู้รับเงิน					✓
- ใบเสร็จรับเงินที่ถูกยกเลิกได้นำมาแนบติดไว้กับสำเนา					✓
- มีการทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน					✓
- การรับเงินด้วยเช็คมีการจัดทำทะเบียนคุมเช็ค					✓
จ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย / จ่ายเงินซ้ำ / จ่ายเงินเกิน					
- มีการตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง ของเอกสารหลักฐานก่อนการจ่ายเงิน และประทับตรา “จ่ายแล้ว” ภายหลังการจ่ายเงิน					✓
- มีการอนุมัติการจ่ายเงิน โดยผู้มีอำนาจอนุมัติ					✓
- การจ่ายเงินด้วยเช็คมีการระบุชื่อผู้มีสิทธิรับเงิน และมีการขีดคำว่า “ผู้ถือ” ออก					✓
- เช็คที่ยกเลิกการจ่ายได้มีการประทับตรา “ยกเลิก” และนำมาติดกับต้นขั้ว					✓
- มีการจัดทำทะเบียนคุมเช็คจ่าย					✓
- ไม่มีการลงลายมือชื่อล่วงหน้าในการสั่งจ่ายเช็ค					✓
การเก็บรักษาไม่ปลอดภัย					
- มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด					✓
- มีการเก็บรักษาเงินสดตามวงเงินที่กำหนด					✓
- มีการเก็บรักษาเงิน และเช็คของสหกรณ์อยู่ในตู้নিরภัย หรือในที่ที่มีความปลอดภัย					✓
- มีการตรวจนับเงินสดในมือเปรียบเทียบกับบัญชีทุกวัน					✓
การจัดบัญชีไม่ถูกต้อง					
- มีการสอบทานความถูกต้องในการบันทึกบัญชี					✓
- มีการจัดทำบัญชีเรียบร้อยเป็นปัจจุบันตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด					✓
- มีการเปรียบเทียบยอดรวมของบัญชีย่อยกับบัญชีคุมเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ					✓

2.1. ด้านการเงิน การบัญชี (ต่อ)

ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
		0	1	2	3
- มีการเปรียบเทียบยอดคงเหลือตามหลักฐานของธนาคารกับบัญชีเงินฝากธนาคารเป็นประจำ					✓
- มีการจัดทำบทดลองอย่างน้อยเดือนละครั้ง					✓
กรณีสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชี					
- มีการใช้โปรแกรมระบบงานที่เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงาน					✓
- มีคู่มือการใช้โปรแกรมระบบงานต่างๆ					✓
- กรณีออกไปเสิร์ฟรับเงินจากโปรแกรม มีการเรียงเลขที่ใบเสิร์ฟรับเงิน					✓
- มีการเริ่มต้นเลขที่ใบเสิร์ฟรับเงินใหม่ทุกปีบัญชี					✓
- มีรายงานการยกเลิกใบเสิร์ฟรับเงิน					✓
- โปรแกรมระบบงานไม่สามารถแก้ไขข้อมูลย้อนหลัง					✓
- ระบบงานที่ใช้อยู่ไม่เปิดโอกาสให้แก้ไขโดยไร้ร่องรอย					✓
- เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะในด้านการใช้คอมพิวเตอร์					✓
- การกำหนดรหัสผ่าน และเก็บเป็นความลับสำหรับเจ้าหน้าที่ทุกระดับในการเข้าถึงข้อมูล					✓
- มีการกำหนดผู้ดูแลระบบ ผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงข้อมูล และมีรหัสผ่านโดยเฉพาะ					✓
- มีการเปลี่ยนรหัสผ่านตามช่วงระยะเวลาที่กำหนด					✓
- มีการตรวจสอบ และอนุมัติรายการก่อนการบันทึกข้อมูล					✓

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 105 คะแนน จำนวน 35 ข้อ ให้คะแนนตามระดับการควบคุมภายใน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 105 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ต่ำ

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

2.2. ธุรกิจสินเชื่อ

ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
		0	1	2	3
การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน / เป้าหมายที่กำหนดไว้					
- มีการกำหนดแผน / เป้าหมายการดำเนินงานธุรกิจ					✓
เจ้าหน้าที่สินเชื่อทำหน้าที่รับ – จ่ายเงิน และจัดทำบัญชีย่อย					
- มีการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างเจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่บัญชี					✓
- ทุกสิ้นวัน มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินกู้ การรับชำระหนี้ และการบันทึกบัญชีย่อยลูกหนี้เงินกู้ โดยผู้ทำหน้าที่ด้านสินเชื่อ					✓
จ่ายเงินกู้โดยไม่ได้รับอนุมัติ					
- มีการพิจารณา และอนุมัติเงินกู้โดยผู้มีอำนาจก่อนการจ่ายเงินกู้					✓
- มีการจดบันทึกรายงานการประชุมเกี่ยวกับการอนุมัติเงินกู้					✓
จ่ายเงินกู้เกินกว่าวงเงินที่ได้รับอนุมัติ					
- ก่อนการจ่ายเงินกู้มีการตรวจสอบใบรับเงินกู้กับสัญญาเงินกู้ และมติคณะกรรมการที่อนุมัติเงินกู้ โดยถูกต้องตรงกัน					✓
- มีการบันทึกจำนวนเงินที่อนุมัติในคำขอกู้ โดยผู้มีอำนาจอนุมัติ					✓
จ่ายเงินกู้โดยไม่มีหลักประกัน / หลักประกันไม่เป็นไปตามระเบียบฯ					
- มีการจัดทำหนังสือค้ำประกัน หรือหลักฐานต่อสหกรณ์ตามระเบียบที่กำหนด					✓
- กรณีหลักประกันอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน/ที่ดิน ได้มีการจัดทำทะเบียนจำนอง					✓
- มีการจัดทำทะเบียนผู้ค้ำประกัน / หลักประกัน					✓
- มีการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ที่นำมาเป็นหลักประกัน					✓
รับชำระหนี้นอกที่ทำการของสหกรณ์	✓				
- มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรับชำระหนี้นอกที่ทำการของสหกรณ์ไว้ชัดเจนและเหมาะสม ดังนี้					
1. กำหนดช่วงเวลาการชำระหนี้นอกที่ทำการสหกรณ์					
2. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการรับชำระหนี้นอกที่ทำการสหกรณ์					
3. มีการควบคุมใบเสร็จรับเงินนอกที่ทำการสหกรณ์					
- มีมติจากคณะกรรมการให้มีการรับชำระหนี้นอกที่ทำการสหกรณ์					
รับชำระหนี้ไม่บันทึกบัญชี					
- มีการออกใบเสร็จรับเงิน และบันทึกบัญชีย่อยทุกครั้งที่มีการชำระหนี้					✓

2.2. ธุรกิจสินเชื่อ (ต่อ)

ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
		0	1	2	3
- มีการเปรียบเทียบบัญชีย่อยให้ตรงกับบัญชีคุมยอดทุกเดือน					✓
- มีการยื่นยันยอดลูกหนี้เงินกู้ยืมอย่างน้อยปีละครั้ง					✓
ลูกหนี้เงินกู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด					
- มีการติดตามการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์					✓
- มีการติดตามทวงถาม / เร่งรัดลูกหนี้ที่ชำระหนี้ไม่เป็นไปตามกำหนดสัญญา					✓
- มีการจัดทำรายงานการติดตามหนี้ถึงกำหนดชำระ					✓
ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่เพียงพอ					
- มีการวิเคราะห์สภาพลูกหนี้ และหลักประกันเป็นครั้งคราว					✓
- มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามระเบียบ และคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์					✓
คำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้ผิดพลาด					
- มีการประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในที่เปิดเผย					✓
- มีการทดสอบการคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้ / ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณดอกเบี้ย					✓

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 63 คะแนน จำนวน 21 ข้อ ให้คะแนนตามระดับการควบคุมภายใน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 63 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ต่ำ

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

2.3. ธุรกิจเงินรับฝาก

ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
		0	1	2	3
การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน / เป้าหมายที่กำหนดไว้					
- มีการกำหนดแผน / เป้าหมายการดำเนินงานธุรกิจ					✓
เจ้าหน้าที่รับฝากเงินทำหน้าที่ รับ – จ่ายเงิน และจัดทำบัญชีย่อย					
- ทุกสิ้นวันมีการตรวจสอบเอกสารการรับฝาก – ถอนเงินฝาก และการบันทึก บัญชีย่อย เจ้าหน้าที่เงินรับฝาก โดยผู้มิได้ทำหน้าที่รับฝากเงิน					✓
ปฏิบัติผิดระเบียบข้อบังคับ	✓				
- ก่อนรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นมีการตรวจสอบเงินรับฝากให้อยู่ในวงเงินกู้ยืมที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์					
- ไม่มีการรับฝากเงินจากบุคคลภายนอก					
รับชำระหนี้นอกที่ทำการของสหกรณ์	✓				
- มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรับชำระหนี้นอกที่ทำการของสหกรณ์ ไว้ชัดเจนและเหมาะสม ดังนี้					
1. กำหนดช่วงเวลาการชำระหนี้นอกที่ทำการสหกรณ์					
2. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการรับชำระหนี้นอกที่ทำการสหกรณ์					
3. มีการควบคุมใบเสร็จรับเงินนอกที่ทำการสหกรณ์					
- มีมติจากคณะกรรมการให้มีการรับชำระหนี้นอกที่ทำการสหกรณ์					
การรับฝาก และถอนเงินไม่ตรงกับหลักฐาน					
- สมาชิกผู้ฝากเป็นผู้จัดทำใบนำฝาก / ใบถอนเงินฝาก เว้นแต่สมาชิกรายใดที่เขียนไม่ได้ อาจให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้เขียนแทน แต่สมาชิกต้องลงลายมือชื่อ หรือลายนิ้วมือของสมาชิก ผู้ฝาก / ผู้ถอนเงินตามตัวอย่างที่ให้ไว้					✓
- มีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงินในใบถอนเงินฝากเปรียบเทียบกับบัตรตัวอย่างลายมือชื่อของผู้ฝาก					✓
- ไม่มีการเก็บรักษาสมุดคู่ฝากของสมาชิก หรือผู้ฝากเงินไว้มีสหกรณ์					✓
- มีการตรวจสอบใบนำฝาก / ใบถอนเงินฝาก					✓
- มีการยื่นชั้นยอดเงินรับฝากอย่างน้อยปีละครั้ง					✓
บัญชีย่อยเจ้าหน้าที่เงินรับฝากไม่ถูกต้อง					
- มีการบันทึกรายการฝาก – ถอน ในแผนบัญชีย่อยรายบุคคลทันทีที่มีการฝาก – ถอน					✓
- มีการเปรียบเทียบจำนวนจำนวนเงินฝาก – ถอนระหว่างบัญชีคุมกับบัญชีย่อยเป็นประจำ					✓
การคำนวณดอกเบี้ยเงินรับฝากผิดพลาด					
- มีการประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในที่เปิดเผย					✓
- มีการทดสอบการคำนวณดอกเบี้ยเงินรับฝาก / ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณดอกเบี้ย					✓

2.3. ธุรกิจเงินรับฝาก (ต่อ)

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 33 คะแนน จำนวน 11 ข้อ ให้คะแนนตามระดับการควบคุมภายใน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ต่ำ

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

2.4. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
		0	1	2	3
การจัดซื้อหรือก่อสร้างไม่เป็นไปตามระเบียบ / มติที่ประชุมใหญ่ / มติที่ประชุมคณะกรรมการ					
- มีการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดซื้อ และจัดจ้าง					✓
- มีการกำหนดงบประมาณ และแผนการจัดซื้อ / ก่อสร้างไว้ในแผนงานประจำปี					✓
ทรัพย์สินของสหกรณ์เสื่อมชำรุด / เสียหาย / สูญหาย					
- มีรายงานจากคณะกรรมการตรวจนับทรัพย์สินทุกสิ้นปี และมีการแจ้งรายการทรัพย์สินชำรุดหรือเสื่อมสภาพ พร้อมทั้งเสนอความเห็น					✓
- มีการกำหนดมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินมิให้สูญหาย หรือเสียหาย		✓			
การดูแลรักษาทรัพย์สินไม่เหมาะสม					
- มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดูแล และบำรุงรักษาทรัพย์สิน		✓			
- มีการประกันภัยทรัพย์สินไว้อย่างเหมาะสม		✓			
- มีการทำทะเบียนทรัพย์สินและติด / เขียนหมายเลขรหัส หรือหมายเลขครุภัณฑ์กำกับไว้ที่ทรัพย์สิน					✓
โอนทรัพย์สินออกจากทะเบียนคุมไม่มีเหตุผล					
- มีการจัดทำรายงานทรัพย์สินที่ไม่ใช้งาน พร้อมทั้งระบุสาเหตุที่ไม่ได้ใช้งาน					✓
- การจำหน่ายทรัพย์สินได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการ และเป็นไปตามระเบียบ ที่กำหนด					✓
- มีการจัดจำหน่ายทรัพย์สินออกจากทะเบียนคุม เมื่อมีการขายหรือเลิกใช้					✓
ซื้อทรัพย์สินในราคาสูงกว่าที่ควร					
- มีการแต่งตั้งกรรมการจัดซื้อ / จัดจ้าง					✓
- มีการสอบถามเพื่อเปรียบเทียบราคาทรัพย์สินก่อนจัดซื้อ / จัดจ้าง			✓		
บันทึกมูลค่าทรัพย์สินในบัญชีไม่ถูกต้อง					
- มีการตรวจสอบการบันทึกมูลค่าทรัพย์สินที่ซื้อก่อนก่อสร้างในราคาเริ่มแรก โดยใช้ราคาซื้อ รวมภาษีต้นทุนการกู้ยืม และต้นทุนทางตรงอื่น					✓

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 39 คะแนน จำนวน 13 ข้อ ให้คะแนนตามระดับการควบคุมภายใน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 28 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.79

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ปานกลาง

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

2.5. เจ้าหน้าที่เงินกู้

ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
		0	1	2	3
กู้เงินโดยไม่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการ / ที่ประชุมใหญ่					
- การกู้เงินอยู่ในวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์					✓
- มีการกำหนดผู้มีอำนาจลงนามแทนสหกรณ์ในการกู้ยืม					✓
นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์					
- เงินกู้ยืมได้นำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้					✓
จ่ายเงินชำระหนี้เจ้าหน้าที่เงินเกินกว่าหนี้ที่มีอยู่					
- มีการอนุมัติการจ่ายชำระหนี้					✓
- มีการตรวจสอบเอกสารการเป็นหนี้ และการคำนวณดอกเบี้ยจ่ายก่อนการชำระหนี้					✓
- การชำระหนี้เป็นไปตามกำหนดสัญญา					✓
- มีการยื่นขออนุญาตเจ้าหน้าที่เงินกู้					✓

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 21 คะแนน จำนวน 7 ข้อ ให้คะแนนตามระดับการควบคุมภายใน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 21 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ต่ำ

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

2.6. สมาชิก และทุนเรือนหุ้น

ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	ไม่มีกิจกรรม	ระดับการควบคุมภายใน			
		0	1	2	3
การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน / เป้าหมายที่กำหนดไว้					
- มีการกำหนดแผน / เป้าหมายการดำเนินงานธุรกิจ					✓
การรับสมาชิกไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับ					
- ผู้สมัครเป็นสมาชิกทุกราย ได้รับการรับรองจากที่ประชุมกลุ่ม					✓
- มีมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการให้รับเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์					✓
- มีการชำระค่าหุ้น และค่าธรรมเนียมแรกเข้า					✓
บันทึกทุนเรือนหุ้นไม่ครบถ้วน					
- การส่งชำระค่าหุ้น / เพิ่มหุ้นเป็นไปตามระเบียบ					✓
- มีการจัดทำทะเบียนสมาชิก และมีสมุดคู่มือสมาชิก					✓
- มีการจ่ายคืนค่าหุ้นภายหลังจากการได้รับอนุมัติให้ลาออก					✓
- มีการเปรียบเทียบยอดในทะเบียนหุ้นว่าตรงกับยอดในบัญชีคุม					✓
- มีการยื่นยันยอดทุนเรือนหุ้นอย่างน้อยปีละครั้ง					✓
สมาชิกลาออกโดยยังมีภาระผูกพันกับสหกรณ์					
- มีการตรวจสอบภาระผูกพันก่อนอนุมัติให้ลาออก / ให้ออก					✓
จ่ายเงินปันผลไม่ถูกต้อง					
- มีการคำนวณยอดจ่ายปันผลของหุ้นตามระยะเวลาการถือหุ้น					✓
- มีการจัดทำรายละเอียดเงินปันผลของหุ้นค้างจ่าย					✓
- มีหลักฐานการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นครบถ้วน					✓

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 39 คะแนน จำนวน 13 ข้อ ให้คะแนนตามระดับการควบคุมภายใน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 39 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ต่ำ

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

ส่วนที่ 3 การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร	ไม่มีกิจกรรม	ก่อน		หลัง	
		ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
ข้อมูลข่าวสาร					
- มีการสำรวจความต้องการ และความคิดเห็นจากสมาชิกและภายนอก		✓			
- มีการรวบรวมข้อมูล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนเพื่อใช้ในการบริหาร และตัดสินใจของคณะกรรมการ		✓			
- มีการรวบรวมข้อมูล จัดทำรายงานกิจการ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำแนะนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่		✓			
- มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารการดำเนินธุรกิจ และการประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ แก่สมาชิก		✓			
- มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร		✓			
- มีการให้บริการข้อมูลแก่สมาชิกอย่างรวดเร็ว		✓			
ระบบสารสนเทศ					
- คณะกรรมการให้ข้อมูลทางการเงิน การบัญชีในการบริหารงานทันต่อเหตุการณ์		✓			
- มีคู่มือ / คำแนะนำการปฏิบัติงาน หรือให้การฝึกอบรมการใช้โปรแกรมระบบงานกับผู้ใช้		✓			
- สามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อให้ปฏิบัติงานต่อไปได้		✓			
- มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และระบบต่างๆ เหมาะสมกับการใช้งาน		✓			
การป้องกันดูแลรักษาสารสนเทศ					
- มีระบบความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ โดยกำหนดการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ตามระดับความสำคัญของข้อมูล		✓			
- มีการป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์		✓			
- มีการปรับระบบ (Update) การป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ		✓			
- มีการสำรองข้อมูลอย่างเพียงพอ ตามระยะเวลาที่กำหนด และเก็บข้อมูลชุดสำรองไว้ในที่ปลอดภัย		✓			
- มีระบบป้องกัน และเตือนภัยที่จำเป็นสำหรับระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงเครื่องสำรองไฟฟ้ารับเหตุฉุกเฉิน		✓			
- มีการจัดวางคอมพิวเตอร์ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม		✓			

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 16 คะแนน ข้อที่ใช้ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 16 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ต่ำ

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

ส่วนที่ 4 การประเมินระบบการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล	ก่อน		หลัง	
	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
1. มีรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการที่เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างสม่ำเสมอ	✓			
2. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ โดยสม่ำเสมอ	✓			
3. มีบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร	✓			
4. มีการรายงานปัญหาของการดำเนินงานแต่ละด้าน และติดตามความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหาอย่างทันเหตุการณ์	✓			
5. มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับแผนงาน และงบประมาณที่กำหนดไว้		✓		
6. มีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงาน หากไม่เป็นไปตามแผนงาน และงบประมาณที่กำหนด		✓		
7. มีการนำข้อสังเกต / ข้อบกพร่องที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชี / ผู้ตรวจสอบกิจการ / ผู้ตรวจสอบภายใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาดำเนินการ	✓			
8. มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามที่กำหนดไว้	✓			

คะแนนทั้งหมดเท่ากับ 8 คะแนน ข้อที่ใช้ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน แล้วนำมาคิดร้อยละของคะแนนทั้งหมด

ต่ำกว่าร้อยละ 60	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	สูง
ร้อยละ 61-85	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ร้อยละ 86-100	ความเสี่ยงอยู่ในระดับ	ต่ำ

คะแนนที่ได้ เท่ากับ 6 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75

ผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับ ปานกลาง

สภาพแวดล้อมการควบคุมเพิ่มเติม (นอกเหนือจากที่มีในแบบ)

ไม่มี

แนวทางการป้องกันและแก้ไขความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ลำดับ	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	แนวทางการป้องกัน และแก้ไขด้านปฏิบัติการ	หมายเหตุ
1	ด้านการปฏิบัติงาน	- ทบทวนคู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	
2	ด้านเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบลายมือชื่อ ผู้กู้ ผู้ค้ำประกันในสัญญา 2. คู่สมรส และผู้ค้ำประกันยืนยันตัวตน 3. ตรวจสอบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์กับกรมบังคับคดี 4. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ตรวจสอบหลักฐาน และลงลายมือชื่อหน้าสัญญาเงินกู้ 5. ผู้ตรวจสอบกิจการตรวจเช็คสัญญาเมื่อเสร็จสิ้นการจ่ายเงิน 6. สุ่มติดตามเงินกู้ยืมของสมาชิกให้เป็นไปตามความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้ 	
3	ใบเสร็จรับเงิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เก็บรักษาใบเสร็จรับเงิน 2. ทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินของสหกรณ์ 3. รายงานการใช้ใบเสร็จประจำปีเสนอคณะกรรมการดำเนินการทราบ 	
4	ด้านบัญชี (จัดทำและรายงาน)	<ol style="list-style-type: none"> 1. งบประมาณรับจ่ายประจำปี 2. งบทดลองประจำเดือน 3. งบการเงินเสนอคณะกรรมการเป็นรายไตรมาส 4. รายการย่อแสดงงบการเงินเสนอคณะกรรมการดำเนินการเป็นรายเดือน 5. อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง 6. เงินลงทุนและเงินฝากสหกรณ์อื่น 7. รายงานกิจการประจำเดือน 8. รายงาน MIS สำหรับการกำกับตรวจสอบสหกรณ์ทางการเงิน 	
5	ด้านการจ่ายเงิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. วงเงินในการอนุมัติจ่ายเงิน 2. แจงรายละเอียดการจ่ายเงินให้ที่ประชุมทราบ 	
6	ด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดระเบียบว่าด้วยจริยธรรม 2. ประกาศจริยธรรมของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ 	

ระดับความเสี่ยง

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

โอกาสเกิดความเสี่ยง	ความถี่โดยเฉลี่ย	ระดับ
สูงมาก	1 ครั้งหรือมากกว่า ต่อเดือน	5
สูง	2-4 ครั้ง ต่อปี	4
ปานกลาง	1 ปี ต่อครั้ง	3
ต่ำ	2-4 ปี ต่อครั้ง	2
ต่ำมาก	5 ปี ต่อครั้ง	1

ระดับผลกระทบทางการเงิน

โอกาสเกิดความเสี่ยง	ร้อยละของกำไรสุทธิในปีที่ผ่านมา	ระดับ
สูงมาก	มากกว่า 20 %	5
สูง	มากกว่า 15 % ไม่เกิน 20 %	4
ปานกลาง	มากกว่า 10 % ไม่เกิน 15 %	3
ต่ำ	มากกว่า 5 % ไม่เกิน 10 %	2
ต่ำมาก	ไม่เกิน 5 %	1

ผลกระทบทางการเงิน		ระดับความเสี่ยง					โอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง
สูงมาก	5	5	10	15	20	25	
สูง	4	4	8	12	16	20	
ปานกลาง	3	3	6	9	12	15	
ต่ำ	2	2	4	6	8	10	
ต่ำมาก	1	1	2	3	4	5	
		1	2	3	4	5	โอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง
		ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	

กำหนดระดับความเสี่ยง

สูงมาก	20	ถึง	25
สูง	15	ถึง	19
ปานกลาง	10	ถึง	14
ต่ำ	5	ถึง	9
ต่ำมาก	น้อยกว่า 5		

ระดับความเสี่ยงใช้เมื่อมีเหตุไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น เพื่อประเมินผลกระทบทางการเงิน

สรุปการบริหารความเสี่ยง ปี 2566 สหกรณ์ออมทรัพย์สหราชอาณาจักร จำกัด

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง สหกรณ์ออมทรัพย์สหราชอาณาจักร จำกัด ได้วิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยงในรอบ 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2561 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม 2565 และประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พร้อมจัดทำแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยสรุปพอสังเขป ดังนี้

1. สหกรณ์ออมทรัพย์สหราชอาณาจักร จำกัด ได้กำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy) เพื่อให้มีความสำคัญ และชัดเจนในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

2. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้จัดทำ หลักธรรมาภิบาลการบริหารความเสี่ยง ของสหกรณ์ออมทรัพย์สหราชอาณาจักร จำกัด และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการแล้ว พร้อมทั้งได้มีการประกาศในเว็บไซต์ของสหกรณ์ (www.coopsbh.com)

3. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมถึงการควบคุมกำกับ และการประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบฯ และข้อบังคับฯ ของสหกรณ์

4. ด้านเงินกู้เงินของสมาชิก การพิจารณาจ่ายเงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ โดยมีการยืนยันตัวตนของผู้ค้ำประกัน และคู่สมรสผู้กู้ มีการติดตามการใช้เงินให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ยื่นไว้ ตลอดถึงมีการทำข้อตกลงกับกรมบังคับคดี ในการแจ้งข้อมูลสมาชิกที่มีคำสั่งศาลในคดีล้มละลาย และเงินกู้ถูกเงิน มีการตรวจสอบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์กับกรมบังคับคดี โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับฯ และวิธีปฏิบัติทุกประการ ซึ่งเป็นการป้องกันเหตุที่ไม่พึงประสงค์ใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

5. ด้านการจัดเก็บใบเสร็จรับเงิน สหกรณ์ได้ดำเนินการจัดทำบัญชีควบคุมใบเสร็จรับเงิน และดำเนินการจัดเก็บในที่ความปลอดภัย ประกอบกับมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะกรรมการดำเนินการ ตลอด 5 ปีที่ผ่านมาไม่พบใบเสร็จรับเงินสูญหาย

6. ด้านบัญชี มีการจัดทำและรายงาน งบทดลอง งบการเงิน อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง และรายงาน MIS สำหรับการกำกับตรวจสอบสหกรณ์ทางการเงิน กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

7. ด้านการจ่ายเงิน กำหนดการจ่ายเงินโดยวิธีการ โอนเข้าบัญชีผู้รับ โดยกำหนดอำนาจการอนุมัติจ่าย และอำนาจการจ่ายเงิน ดังนี้

7.1. อำนาจในการอนุมัติจ่ายเงิน

7.1.1. ไม่เกิน 10,000.- บาท อนุมัติจ่ายโดยผู้จัดการ

7.1.2. ไม่เกิน 100,000.- บาท อนุมัติจ่ายโดยประธานฯ

7.1.3. มากกว่า 100,000.- บาท อนุมัติจ่ายโดยคณะกรรมการดำเนินการ

7.2. อำนาจในการจ่ายเงิน โดยกำหนดให้คณะกรรมการอำนาจการ 5 คน และ ผู้จัดการ 1 คน รวม 6 คน มีอำนาจในการจ่ายเงิน ดังนี้

7.2.1. ไม่เกิน 100,000.- บาท อำนาจในการจ่าย 2 ใน 6

7.2.2. มากกว่า 100,000.- บาท อำนาจในการจ่าย 3 ใน 6

8. ด้านการลงทุน สหกรณ์มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการลงทุน เพื่อพิจารณาอนุมัติแผนการลงทุน พร้อมทั้งตรวจสอบ และติดตามผลตอบแทนจากเงินลงทุน โดยที่ผ่านมาสหกรณ์ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนครบถ้วนถูกต้อง ยกเว้น ผลตอบแทนจากหุ้นกู้ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 25,000,000.00 บาท (ยี่สิบห้าล้านบาทถ้วน) เนื่องจากบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) อยู่ระหว่างการฟื้นฟู กิจกรรมตามคำสั่งศาล

9. แผนดำเนินการประจำปี 2566 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้ดำเนินการจัดทำแผนดำเนินการ โดยกำหนดกิจกรรมไว้ 17 กิจกรรม และได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการแล้ว เพื่อควบคุม กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปี

10. แผนการบริหารความเสี่ยง เป็นการวางแผนป้องกัน และแก้ไขความเสี่ยงทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

10.1. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

10.2. ความเสี่ยงด้านการลงทุน

10.3. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

10.4. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละด้าน เพื่อให้มีการควบคุม กำกับ ติดตาม และ คณะกรรมการดำเนินการให้ความเห็นชอบแล้ว

11. คณะกรรมการความเสี่ยง ได้สรุปและดำเนินการจัดทำเอกสาร และส่งมอบคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 39 ดังนี้

11.1.	สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบ 5 ปี (ณ 31 ตุลาคม 2561 ถึง 31 ตุลาคม 2565) ทั้ง 4 ด้าน พร้อมแนวทางป้องกัน และแก้ไขความเสี่ยง	จำนวน	1	เล่ม
11.2.	คู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปี พ.ศ.2566	จำนวน	1	เล่ม
11.3.	แผนดำเนินการประจำปี 2566	จำนวน	1	ฉบับ
11.4.	แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปี 2566	จำนวน	1	เล่ม

ข้อเสนอแนะ

สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด ไม่ใช่สหกรณ์ขนาดใหญ่ที่จะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ตามกฎกระทรวง เรื่อง การดำเนินงานและกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.2564 ข้อ 6 ให้คณะกรรมการของสหกรณ์ขนาดใหญ่แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ และรับผิดชอบการดำเนินงานเฉพาะด้าน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์นั้น

แต่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เห็นว่าการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ อาจพบปัญหา หรือเหตุไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นได้ จึงขอเสนอแนะ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลของสหกรณ์ ควรดำเนินการอย่างน้อย ทุก ๆ รอบ 5 ปี
2. แผนการดำเนินการประจำปี ควรมีการจัดทำทุกปีเพื่อเป็นการควบคุม ติดตาม และกำกับดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์
3. แผนบริหารความเสี่ยง ควรมีการติดตาม และทบทวน เพื่อแก้ไข ปรับปรุง และเพิ่มเติม ให้เป็นปัจจุบันทุกปี

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

15 สิงหาคม 2566

คณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสระบุรี จำกัด

นายสุวัฒน์ ปิยะมทุม
ประธานกรรมการ

นายปรีชา โอภาสสวัสดิ์
รองประธานฯ คนที่ 1

นางแว่นทิพย์ อำนาจ
รองประธานฯ คนที่ 2

นางประทุม สิงห์ชาติ
เหรัญญิก

นางสมจิตร ททัสอาด
เลขาฯ

นายกฤษณ์จร เจริญลาภ
กรรมการ

นางสุมาลี อังคณา
กรรมการ

นายประสิทธิ์ มีแก้ว
กรรมการ

นายประสงค์ รัตมีฆองทอง
กรรมการ

นายไพศาล อินทร์ผาย
กรรมการ

นางจ้ำรัส ประสิตา
กรรมการ

นายสรารุช ภูวสันติ
กรรมการ

นายอัครนีย์ ปิยะจะโรทัย
กรรมการ

นายรังสรรค์ จันทรสูช
กรรมการ

นางเนาวรัตน์ สุ่มติบ
กรรมการ

คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง

นายอัครนีย์ ปัญจะโรทัย
ประธานอนุกรรมการ

นางแวนทิพย์ อำนาคะ
อนุกรรมการ

นายประสงค์ รัตมี nyugทอง
อนุกรรมการ

นางประทุม สิงห์ชาติ
อนุกรรมการ

นายรังสรรค์ จันทรสุข
เลขานุการ

ฝ่ายจัดการ

นางณัฐกานต์ วงษ์จันทร์งาม
ผู้จัดการ

น.ส.ณิชภา โนสูงเนิน
รองผู้จัดการ

น.ส.รุ่งรดา น้อยจันทร์
จนท.การเงิน

น.ส.วาสนา บุศรา
จนท.การเงิน

น.ส.พิมพ์ชนก โจอสูงเนิน
จนท.การบัญชี

น.ส.วริศรา โพธิแสง
จนท.ธุรการและ
สวัสดิการ